

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 23. august 2023 blev i sag nr. 98330:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klage af 3/6 2022 har klagerens advokat bl.a. anført:

"1. PÅSTAND:

1.1 Selskabet, PFA Pension, skal anerkende, at klageren ... fortsat er berettiget til erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse efter den 31. december 2021.

1.2 Allerede forfaldne ydelser skal tillægges rente efter forsikringsaftalelovens § 24.

1.3 Selskabet skal betale klageren et efter Ankenævnet for Forsikrings skøn fastsat bidrag til dækning af advokatomkostninger.

SAGSFREMSTILLING:

2 Introduktion:

2.1 Klageren er omfattet af en pensionsforsikring med dækning ved tab af erhvervsevne i PFA.

2.2 I december 2020 blev klageren sygemeldt på grund af følger efter Corona og psykisk destabilisering. Som følge heraf har selskabet betalt klageren erhvervsevnetabsydelse og ydet præmiefritagelse siden 1. april 2021.

2.3 Selskabet har personovervåget klageren, og med virkning fra den 1. januar 2022 har selskabet indstillet forsikringsdækningen med henvisning til, at de observerede aktiviteter må anses for at være i åbenlys modstrid med klagerens egne oplysninger til selskabet. Selskabet finder det derfor ikke sandsynliggjort, at klagerens erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad.

2.4 Sagen drejer sig således om, hvorvidt selskabet har været berettiget til at indstille forsikringsdækningen ved tab af erhvervsevne den 1. januar 2022, eller om klageren har været berettiget til fortsat dækning efter dette tidspunkt.

3 Forsikringsforhold:

3.1 Klageren har siden den 1. november 2019 været omfattet af en pensionsforsikring med dækning

ved tab af erhvervsevne i PFA. Den årlige erhvervsevnetabsydelse andrager 160.368 kroner, og den årlige værdi af præmiefritagelsen andrager 53.298 kroner. Selskabet opfordres (1) til at fremlægge dækningsbevis og forsikringsbetingelser.

3.2 Klageren er uddannet ... og har i en årrække drevet selvstændig [håndværksmæssig virksomhed] fra ejendommen beliggende [ejendom1]. I 2019 solgte han virksomheden og blev ansat i virksomheden [virksomhed1]. Som led i denne ansættelse blev klageren omfattet af pensionsforsikringen i selskabet.

PFA's skadebehandling:

4 Dækningstilsagn:

4.1 Den 15. marts 2021 anmeldte klageren sit erhvervsevnetab til selskabet, jf. bilag 1. I anmeldelsen anførte han, at han siden den 9. december 2020 havde været sygemeldt på grund af følgevirkninger efter Covid-19 infektion, belastningsreaktion, stress og rygsøjlegigt med symptomer i form af skulder- og armsmerter med udstråling til hænderne samt udbrændthed, stress og energiløshed. Endvidere oplyste han i anmeldelsen, at han allerede den 18. december var blevet opsagt til fratrædelse den 31. marts 2021, hvorefter han var overgået til sygedagpenge. I jobcenteret var han i gang med et forløb hos stresscoach, ligesom han var i psykiatrisk behandling hos psykiater

4.2 I tilslutning til anmeldelsen udfyldte klageren den 14. april 2021 skemaerne 'Din funktionsevne i hverdagen' og 'Din funktionsevne i hverdagen (II)', jf. bilag 2 og 3. I skemaerne beskrev han sin funktionsevne henset til sine helbreds-mæssige gener, herunder manglende koncentration og hukommelse, irritabilitet, manglende overskud, indsovningsbesvær og natlig opvågning. Endvidere oplyste klageren, at smerter gjorde det vanskeligt for ham at klatre på stiger, gå på trapper, bøje sig i alle retninger, ligge på knæ, sidde på hug, krybe, strække armene og løfte noget over skulderhøjde og gå på ujævnt underlag og terræn. Endelig gjorde koncentrationsproblemer det vanskeligt for ham at læse og se tv. I tilslutning hertil oplyser klageren, at han ved besvarelsen af skemaerne tog udgangspunkt i sin evne til at udføre de enkelte funktioner som led i et fuldtidsarbejde.

4.3 De af selskabet indhentede helbredsoplysninger blev forelagt for selskabets interne lægekonsulent til vurdering, jf. bilag 4. Således vurderede lægekonsulenten den 31. maj 2021, at klagerens primære udfordring var stress med træthed, påvirket nattesøvn og irritabilitet, og at hans erhvervsevne som følge heraf midlertidig var nedsat med 50% i ethvert erhverv. Ifølge lægekonsulenten var det primært klagerens stress og oplevede Corona-bivirkninger, som gjorde, at han ikke kunne arbejde. Ifølge lægekonsulenten havde klagerens bevægeapparatgener ikke umiddelbart indflydelse på hans erhvervsevne.

4.4 Som svar på selskabets supplerende spørgsmål oplyste klageren den 9. juni 2021, at der ingen

ansatte eller indtægter overhovedet var i interessentskabet [virksomhed2], som han ejede (og fortsat ejer) i lige sameje med sin hustru, ... jf. bilag 5. I brevet oplyste klageren samtidig, at han og hustruen privat havde købt en lejlighed på [ejendom2] som et forældrekøb, og at de som en passiv investering havde udmatrikuleret tre ejendomme fra deres egen bolig, beliggende [ejendom3] [ejendom4] og [ejendom5]

4.5 På baggrund af de indsamlede oplysninger meddelte selskabet derefter dækningstilsagn og udbetalte erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse med tilbagevirkende kraft fra den 1. april 2021, jf. bilag 6.

4.6 I tiden derefter fulgte selskabet op på sagen og fortsatte dækningen ved tab af erhvervsevne. I tilslutning hertil fremlægges opfølgningsskema, funktionsevneskema I og II samt opfølgningsskema

for selvstændige, udfyldt af klageren den 7. oktober 2021, jf. bilag 7, 8, 9 og 10. Opmærksomheden

henledes særligt på klagerens oplysninger i opfølgningsskemaet om, at han fortsat blev behandlet for sine fysiske og psykiske helbredsproblemer, og at han fik medicin mod ADHD, mod smerter i armene samt biologisk medicin mod rygsøjlegigten. I øvrigt svarer oplysningerne i disse funktionskemaer stort set til oplysningerne afgivet i funktionskemaerne den 14. april 2021.

5 Selskabet standser dækningen ved tab af erhvervsevne:

5.1 Ved brev af 20. december 2021 meddelte selskabet via sin advokat, at man agtede at standse dækningen ved tab af erhvervsevne med virkning fra den 1. januar 2022, jf. bilag 11. Samtidig tog selskabet forbehold for at kræve tilbagebetaling af allerede erlagte ydelser.

5.2 Som begrundelse for at standse dækningen anførte advokaten i brevet, at undersøgelser foretaget af selskabet havde vist, at klageren via interessentskabet [virksomhed2] havde købt og udstykket en række ejendomme på [adresse1] og [ejendom1] samt et sommerhus på [adresse3] med henblik på renovering og/eller udlejning eller videresalg for øje, selvom han til selskabet havde oplyst, at selskabet alene var udtryk for passiv ejendomsinvestering. På dette grundlag havde selskabet overvåget klageren i perioden fra den 11.-24. oktober 2021.

5.3 Baseret på en gennemgang og vurdering af observationerne anførte advokaten herefter følgende: *'Ved PFA's undersøgelser er det konstateret, at der har været en betydelig forøget aktivitet i [virksomhed2] med udstykning af ejendommen på [ejendom1] alle samt købt af ejendommen/lejlighederne [adresse1], hvilket umiddelbart stemmer dårligt overens med passiv investeringsvirksomhed.*

Under de foretagne observationer er du endvidere set i forbindelse med aktiviteter, som PFA alene kan og må tolke som planlægning og byggestyring af projektet på [ejendom1]. Du har således næsten dagligt været på byggepladsen (ofte i flere timer), og du har haft et stort antal besøg hos firmaer, som formodentlig har relation til indretning af ejendommen, herunder ... mv. og ikke mindst [virksomhed3], der ifølge skiltet på byggepladsen står for bygningen af ejendommen.

Du er i tillæg hertil set iført arbejdstøj påtrykt [virksomhed4], mens du i flere timer har udført håndværksarbejde på ejendommen på [ejendom1] i form af maling af spær mv.

På intet tidspunkt under observationerne - heller ikke mens du udførte maling af spærene på taget, hvor du kravlede, gik, stod foroverbøjet mv. - har der været nogen formere for tegn på indskrænkning af din fysiske funktionsevne eller din evne til at løfte ting.

Observationerne er foretaget umiddelbart forud for og under dine to seneste besvarelser af funktionsskemaer fremsendt af PFA, hvor du underskrev det første skema den 7. oktober 2021, og hvor du har fremsendt de 'gen udfyldte' skemaer, så disse blev modtaget hos PFA den 7. december 2021. Endvidere er observationerne foretaget kort før den seneste attest fra din praktiserende læge af 7. november 2021.

Aktiviteterne under de foretagne observationer må anses for at være i åbenlys modstrid med disse oplysninger fra dig selv og din praktiserende læge og ligeledes i modstrid med det forhold, at du fortsat er sygemeldt på fuld tid i kommunalt regi, idet du er i stand til at udføre arbejde af både håndværksmæssig karakter, men også - formodentlig - i form af byggestyring i betydeligt omfang.'

5.4 I forlængelse heraf anførte advokaten i brevet, at klageren ikke havde løftet sin bevisbyrde for, at hans erhvervsevne var nedsat i dækningsberettigende grad, og at selskabet derfor påtænkte at standse dækningen med virkning fra den 1. januar 2022.

6 Klagerens bemærkninger til selskabets påtænkte standsning af dækningen

6.1 Det er ikke korrekt, at der har været en betydelig forøget aktivitet i [virksomhed2] med udstykning af ejendommen på [ejendom3-5] samt køb af lejligheder i [adresse1].

6.2 Sagen er derimod, at [virksomhed2] oprindeligt blev oprettet efter råd fra klagerens revisor i forbindelse med, at klageren indlejede en [virksomhed] og en [virksomhed] i den erhvervsbygning, hvorfra han drev sin selvstændige [håndværksmæssige virksomhed]. Erhvervsbygningen lå på en grund beliggende [ejendom1], som klageren ejede sammen med sin hustru. I 2019 solgte klageren sin selvstændige [håndværksmæssige virksomhed], og i 2021 solgte han sin privatbolig, som lå på samme grund. Erhvervsbygningen blev nedrevet, og grunden blev udstykket i 3 matrikler, nemlig [ejendom 3-5].

6.3 Nedrivningen af erhvervsbygningen blev udført af firmaet ..., og udstykningen af grunden blev foretaget af en advokat og en landinspektør. Nedrivningen og udstykningen blev foretaget med henblik på at opføre tre rækkehuse, hvor klageren og hans hustru selv skulle bo det ene, mens de to andre skulle sælges. I den forbindelse anbefalede klagerens revisor at bibeholde interessentskabet, som ellers havde ligget stille.

6.4 De tre rækkehuse blev opført af byggefirmaet [virksomhed3], med hvem klageren og hans hustru privat indgik en totalentreprisekontrakt den 29. maj 2019, jf. bilag 12. Som det fremgår af kontrakten, skulle [virksomhed3] opføre tre nøglefærdige huse, herunder hele el-entreprisen. I tilslutning hertil fremlægges tre aftalesedler fra klageren og hans hustrus indkøb af ekstra elydelser hos el-entreprenøren ... i forbindelse med opførelsen af de tre rækkehuse, jf. bilag 13, 14 og 15. Klageren udførte således intet andet el-arbejde med opførelsen af de tre rækkehuse end at trække et kabel til skuret i sit eget hus og montere nogle få spots. I øvrigt havde klageren oprindeligt aftalt med [virksomhed3], at køberne af de to øvrige rækkehuse selv skulle aftale tilvalg af ekstra-

ydelser med [virksomhed3], men dette fik husfirmaets advokat senere ændret, så valgene – mod hans vilje - skulle foretages af klageren.

6.5 De to øvrige huse på [ejendom3 og 4] blev efterfølgende udbudt til salg af ejendomsmæglerfirmaet ..., jf. bilag 16 og 17.

6.6 Opførelsen af de tre rækkehuse på [ejendom3-5] blev således opført af klageren og hans hustru i privat regi. Klageren udførte ikke selv noget ... arbejde i forbindelse med opførelsen af rækkehusene, og rækkehusene blev ikke opført med investering for øje. Faktisk endte projektet med at give et økonomisk underskud. Som bilag 18, 19, 20 og 21 fremlægges saldobalance og opgørelse af skattepligtig indkomst for henholdsvis 2019 og 2020.

6.7 Det er heller ikke korrekt, at klageren skulle have købt flere lejligheder i regi af interessentskabet. Det forholder sig derimod således, at klageren og hans hustru i privat regi først købte en lejlighed på [ejendom2] til deres [barn] til overtagelse den 1. oktober 2020, jf. bilag 22. Klagerens [barn] har svær [sygdom], og af forskellige årsager passede lejligheden på [ejendom2] [barnet] dårligt. Klageren og hans hustru købte derfor en ny lejlighed til [barnet] beliggende [adresse1] til overtagelse den 1. august 2021, jf. bilag 23. Lejligheden på [adresse] er særlig derved, at der til lejligheden knytter sig et loftrum og en kælder, som er særskilt matrikuleret. Der er dog kun tale om én lejlighed i tre etager, som bebos af klagerens [barn]. I tilslutning hertil fremlægges lejekontrakt af 15. september 2020 vedrørende [ejendom2], jf. bilag 24 samt lejekontrakt af 1. august 2021 vedrørende [adresse1], jf. bilag 25.

6.9 [Barnets] fraflytning af lejligheden på [ejendom2] passede tidsmæssigt med, at klageren og hans hustru havde brug for en midlertidig bolig, mens rækkehusene på [ejendom 1 og 3-5] blev opført. Klageren og hans hustru flyttede derfor midlertidigt ind i lejligheden på [ejendom2]. Lejligheden vil blive solgt, så snart klageren og hans hustru er flyttet ind i deres nye rækkehus på [ejendom5].

6.10 Endelig oplyser klageren, at såvel lejligheden på [ejendom2] som lejligheden på [adresse] begge var fuldstændig nyistandsat inden overtagelsen. Klageren har således ikke foretaget nogen form for istandsættelse af lejlighederne. Som dokumentation herfor fremlægges dels fotos af lejligheden på [ejendom2], dels fotos af lejligheden på [adresse1], inden overtagelsen, jf. bilag 26 og 27.

6.11 I øvrigt er begge lejligheder købt som forældre køb i privat regi af klageren og hans hustru til deres fælles [barn]. Lejlighederne er derimod ikke købt af interessentskabet i investeringsøjemed, og klageren har ikke udført nogen form for istandsættelse af lejlighederne.

6.12 Hvad endelig angår det omtalte sommerhus på [adresse2] oplyser klageren, at der er tale om en byggegrund på 1200 kvm., som han og hustruen købte privat med henblik på opførelse af et sommerhus. Da klagerens helbredstilstand er blevet dårligere, er grunden blevet sat til salg.

6.13 Det er således forkert, når selskabet i advokatbrevet antager, at klagerens observerede aktiviteter 'alene kan og må tolkes som planlægning og byggestyring af projektet på [ejendom 1 og 3-5].' Som det fremgår af redegørelsen ovenfor, blev de nøglefærdige huse opført af [virksomhed3]; men selv nøglefærdige huse kræver, at bygherren tager stilling til visse ting i forhold til indretning, materialevalg med videre, som opstår under byggeprocessen. Dertil kommer, at klageren som

bygherre og håndværker har haft en naturlig interesse i at følge udviklingen i byggeriet og derfor er kommet på byggepladsen så ofte som muligt.

6.14 Hvad særligt angår de af selskabet fremhævede besøg hos firmaerne ... og ... oplyser klageren, at hans besøg i ... skyldtes, at vaskeriet til lejligheden på [ejendom2] blev administreret af ... Da klagerens vaskebrik ikke virkede, opsøgte han ... butik for at få udskiftet vaskebrikken.

6.15 Hvad angår klagerens besøg hos ... skyldtes dette, at tømreren på byggepladsen, som klageren mødte tilfældigt, rådede ham til at få malet et mindre gavlparti på i alt cirka 4 kvm. mellem ... inden taget blev etableret, idet det ellers ville blive svært at få malet partiet ordentligt. Klageren var derfor i ... for at købe en spand med 5 liter maling til gavlpartiet. Som bilag 28 fremlægges foto af det omtalte gavlparti. Af de fem liter maling brugte klageren ca. to liter til at male det lille gavlparti.

6.16 Klagerens besøg hos ... skyldtes, at en allerede bestilt vandhane var i restordre. Klageren ville derfor undersøge, hvornår vandhanen kunne blive leveret.

6.17 Klagerens besøg hos [virksomhed3] skyldtes, at klageren ønskede husfirmaets hjælp til at male det omtalte gavlparti, inden taget blev lagt. Eftersom malerenterprisen først blev igangsat på et senere tidspunkt i byggeprocessen, var dette imidlertid ikke muligt. Da klageren heller ikke med det korte varsel kunne finde en anden håndværker eller et familiemedlem til at udføre den lille maleropgave, valgte han i sin iver efter at få opgaven løst at gøre det selv. Opmærksomheden henledes i den forbindelse på, at klagerens helbredstilstand ikke som sådan forhindrer ham i at udføre en mindre maleropgave som denne, men som oplyst i funktionsskemaerne, får han betydelige smerter, når han gør det. I situationen valgte klageren derfor at udføre maleropgaven og at leve med de deraf følgende smerter. Der er således ingen diskrepans imellem klagerens oplysninger til selskabet og selskabets observation af klageren under hans udførelse af maleropgaven. Endvidere henledes opmærksomheden på, at klageren er blevet bevilget dækning ved tab af erhvervsevne på grundlag af hans stress og Coronasenfølger, mens han bevægeapparatgener ikke ligger til grund for bevillingen, jf. redegørelsen herom ovenfor.

6.18 Det er korrekt, at klageren ofte går i arbejdstøj påtryk [virksomhed4], men det er forkert, når selskabet slutter herfra, at klageren er på arbejde. Som håndværker igennem mange år føler klageren sig bedst tilpas i arbejdstøj, og arbejdstøjet påtrykt [virksomhed4] blev indkøbt for flere år siden, da klageren drev den selvstændige ... virksomhed, som han afhændede i 2019.

6.19 Hvad endelig angår klagerens observerede generelle aktivitetsniveau, skal det igen fremhæves, at klageren ikke som sådan er bevægeindskrænket. Dertil kommer, at klageren har ADHD med deraf følgende ufrivilligt højt aktivitetsniveau, og at han under overvågningen boede sammen med sin hustru og to hunde i en lejlighed på kun 44 kvm. Klageren har derfor haft et ganske stort psykisk behov for at komme ud af lejligheden i løbet af dagen, men henset til arten af hans helbredsproblemer, er dette ikke ensbetydende med, at han vil være i stand til at arbejde mindst halvdelen.

6.20 Da der tilmed ikke er belæg for selskabets antagelser og formodninger vedrørende klagerens erhvervsmæssige aktiviteter i regi af interessentskabet, er klageren berettiget til fortsat dækning ved tab af erhvervsevne efter den 31. december 2021.

6.21 Som bilag 29 fremlægges en af klageren udarbejdet samlet redegørelse med bemærkninger til observationerne og til selskabets udlægning af disse i advokatbrevet af 20. december 2021, hvortil der henvises.

6.22 Den 4. april 2022 blev udkast til nærværende klageskrift fremsendt til selskabets advokat med opfordring til, at selskabet revurderede sagen og omgjorde sin afgørelse om at standse dækningen per 1. januar 2022. Ved brev af 12. maj 2022 fastholdt selskabet imidlertid sin hidtidige afgørelse om at standse dækningen, jf. bilag 39. I brevet rejste selskabet endvidere krav om tilbagebetaling af ydelsen for januar 2022, idet selskabet samtidig 'truede' med at anlægge retssag med krav om tilbagebetaling af ydelserne for oktober til december 2021, hvis ydelsen for januar 2022 ikke blev betalt indenfor en frist på fire uge.

Hvad særligt angår selskabets oplysning i fastholdelsesafgørelsen om, at klageren var bestyrelsesnæstformand i ejerforeningen på [ejendom2], oplyser klageren, at han på grund af sin sygdom ikke har deltaget i bestyrelsesmøderne.

Som det fremgår af nærværende klageskrift og af klagerens egen redegørelse vedrørende de observerede aktiviteter (sagens bilag 29), bestrider klagerens selskabets fortolkning og udlægning af de indsamlede oplysninger samt selskabets konklusioner. Den 20. maj 2022 afviste klageren derfor tilbagebetalingskravet og meddelte, at sagen nu ville blive indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

7 Medicinske forløb:

7.1 Klageren fik konstateret rygsøjlegigt allerede i 1997 og har døjet med denne lidelse siden.

7.2 Den 9. december 2020 blev klageren testet positiv for Covid-19. Som bilag 30 fremlægges journaludskrift fra klagerens egen læge for perioden 10. december 2020 til 7. april 2021. Som det fremgår af journalen, havde klageren den 7. januar 2021 fortsat muskelsmerter, øget træthed og dårlig søvn på grund af Coronainfektionen, hvortil kom nogle mentale problemer på grund af en ubehagelig episode på jobbet. Den 11. januar og 9. februar 2021 henvendte klageren sig igen til lægen på grund af følgevirkninger efter Covid-19 infektionen, bevægeapparatsproblemer på grund af rygsøjlegigten samt psykisk destabilisering med symptomer i form af smerter, specielt i armene, irritabilitet, øget træthedsbarhed med mere, og han blev derfor henvist til psykiater med henblik på udredning og vurdering. Symptomerne fortsatte frem til sidste notat den 7. april 2021.

7.3 Efter sygemeldingen den 9. december 2020 kom klageren i kontakt med ... Kommune, og til brug for den kommunale sag udstedte klagerens egen læge den 17. februar 2021 en statusattest til kommunen, jf. bilag 31. I attesten vurderede lægen, at klagerens tilstand ikke var forenelig med varetagelsen af en jobfunktion på grund af psykisk destabilisering, følger efter Covid-infektion med protaherede symptomer fra bevægeapparatet og smerter i bevægeapparatet, specielt i armene, og følelse af muskelsvaghed samt hurtig udtrætning på grund af rygsøjlegigt.

7.4 Som bilag 32 fremlægges journal fra speciallæge i psykiatri ... for perioden 21. juni til 7. september 2021. Det er beskrevet i journalen blandt andet, at klageren siden Covid-19 infektion hav-

de haft smerter i armene, så snart han brugte dem lidt. Han var stadig søvn-, koncentrations- og hukommelsesbesværet og havde ordfindingsbesvær. Han fik medicin i form af Aciclovir mod helvedesild, Pantoloc mod mavesyre, Ibuprofen og Kodimagnyl mod smerter samt Adalimumab mod rygsøjlegigt. Den 5. juli konkluderede psykiateren, at klageren opfyldte kriterierne for ADHD med 9/9 i opmærksomhedsdelen som impulsivitet og hyperaktivitetsdelen og således frembød betydelige vanskeligheder med koncentration, glemsomhed, planlægning, struktur, distraherbarhed, impulsivitet, motorisk uro, rastløshed, utålmodighed med mere. Endvidere diagnosticerede psykiateren klageren med tilpasningsreaktion og ordinerede Methylenidat mod ADHD-lidelsen.

7.5 I tilslutning hertil fremlægges psykiater ... journal for perioden 11. oktober til 3. november 2021, jf. bilag 33. Under den 3. november 2021 er det beskrevet, at der tilsyneladende ikke var effekt af Methylenidaten, og at klagerens tilstand ikke var blevet forbedret. Han havde således fortsat svært ved at sove og ved at falde i søvn, og han havde mere ondt i armene end vanligt, ligesom han fortsat led af voldsomme irritationsudbrud.

7.6 Som bilag 34 fremlægges endelig Lægeattest ved nedsat erhvervsevne 2 af 8. november 2021 fra klagerens egen læge. Som det fremgår, vurderede lægen, at klagerens tilstand var uændret dårlig, idet han fortsat led af smerter, specielt i armene og hænderne, efter Covid-infektionen. Også nattesøvnen var påvirket af smerter. Endvidere oplyste lægen, at klageren blev fulgt af reumatolog for sin rygsøjlegigt, og at han var henvist til MR-skanning af nakken. Ifølge lægen var klageren derfor af helbredsmæssige årsager ude af stand til at arbejde mere end 1 time dagligt. I attestens punkt 8 bemærkede lægen, at hun manglede kendskab til følger efter klagerens Covid-infektion, og at klageren derfor burde henvises til senfølgeklinik, hvilket han nu er blevet.

Den 10. maj 2022 blev klageren af egen læge henvist til Corona Senfølgeklinikken, jf. bilag 40. Som begrundelse herfor anførte lægen følgende i henvisningen:

Smittet på arbejde med Covid19 den 9.12.20.

Herefter været syg med brændende smerter i huden og armene fra skuldre til fingerspidser. Ture-vise jag og ledsagende kvalme. Smerterne er konstante og nogle dage er bedre end andre. Næt-terne er forfærdelige og må stå op. Smerterne forværres hvis han forsøger at være aktiv med løft/skub. Der er ikke rigtig noget, der hjælper på smerterne. Smertestillende medicin hjælper ikke. Symptomerne er anderledes end velkendte symptomerne fra Mb, Becterew. MR- columna cervika-lis uden akutte forandringer, uændrede billeddiagnostik sammenlignet med tidligere MR i 2012.

Psykisk har han det rigtig skidt. Bliver ked af det og græder alene. Føler han står ni kviksand og synker længere og længere ned. Begyndt at trække sig socialt. Tanker om gruble-rier om fremtiden. Fik konstateret ADHD i juni 2021 og startet medicinsk behandling.

Socialt: ... Tidl. selvstændig frem til 1/1-20. Ansat hos [virksomhed] fra 1.11.20 - 31.3.21 Herefter opsagt og sygemeldt pga aktuelle.

Medicin:

Tager 2 kodimagnyl x 4 + 1 ibuprofen 600 mg x 3 og gabapentin 2 + 2 + 1

Panodil hjælper slet ikke.

Tager pantoloc x 2 og ADHD-medicin.

Desuden biologisk medicin hv. 3. uge mod Becterew

Covid er anmeldt som arbejdsskade.

8 Kommunale forløb:

8.1 Den 26. januar 2021 blev klagerens sygdom anmeldt til kommunen, jf. bilag 35. I anmeldelsen oplyste klageren, at han havde været sygemeldt siden den 9. december 2020 på grund af Covid-19 følgerne.

8.2 Den 3. juni 2021 udarbejdede Jobcenter ... en social- og helbredsanamnese til brug for vurdering af sagen i forhold til eventuel forlængelse af sygedagpengeperioden, jf. bilag 36. Som det fremgår, vurderede jobcenterets sagsbehandler, at klageren fortsat var fuldt uarbejdsdygtig ifølge reglerne i sygedagpengeloven.

8.3 Som bilag 37 fremlægges udskrift af 'Min Plan' fra 1. juli 2021 hvor det fremgår på side 2, at Jobcenter ... vurderede, at klageren fortsat opfyldte betingelserne for fuld uarbejdsdygtighed som følge af smerter i bevægeapparatet samt psykisk destabilisering. Videre fremgår det på side 3, at klageren blev tilbudt et stresscoachforløb på 8 gange af 1 times varighed fordelt over en periode på 2-3 måneder. I tilslutning hertil fremlægges afslutningsnotat af 13. juli 2021 vedrørende stresscoachforløbet. Som det fremgår af notatet, havde klageren i perioden fra 12. april til 13. juli 2021 deltaget i samtaler med en stresscoach efter en længere periode med arbejdsrelateret stress og efterfølgende opsigelse fra sit arbejde samt følgerne efter Corona. Forløbet havde haft fokus på deling af tanker og bekymringer omkring den aktuelle sygdom og aktuelle problemstillinger, de nye perspektiver på situationen og at få rutiner omkring energioptagning, aktiviteter samt ro-skabelse. Samtalerne havde imidlertid ikke ændret ved klagerens situation, og klageren oplevede fortsat træthed, søvnbesvær og smerter i arme efter fysisk aktivitet.

8.4 Endelig fremlægges som bilag 38 udskrift af 'Min Plan' af 2. august 2021, hvor det fremgår på side 2, at jobcenteret vurderede, at klageren fortsat opfyldte betingelserne for fuld uarbejdsdygtighed, da hans smertesymptomer var uændrede, og da der var behov for yderligere initiativ/indsats, før han igen kunne tilgå arbejdsmarkedet eller stille sig til rådighed for dette.

9 ANBRINGENDER:

9.1 Ifølge forsikringsbetingelserne er klageren berettiget til dækning ved tab af erhvervsevne ved nedsættelse af den helbredsmæssige erhvervsevne med mindst halvdelen.

9.2 Det følger af Højesterets dom af 24. april 2017, trykt i UfR2017.2147H, at beskrivelsen af klagerens funktionsevne, således som den fremgår af de lægelige og kommunale akter og af hans egen forklaring, bevismæssigt skal lægges til grund, medmindre de af PFA indhentede oplysninger beviser, at de observerede fysiske aktiviteter er 'uforenelige' med den nævnte beskrivelse. I den foreliggende sag påhviler det således PFA at føre bevis for sit synspunkt om, at de af selskabet observerede fysiske aktiviteter er 'uforenelige' med de gener, som er beskrevet i de lægelige akter, og som klageren har oplyst som svar på selskabets spørgsmål i funktionsskemaer med videre. I den omtalte Højesteretsdom udtalte Retslægerådet i øvrigt, at *'Det er ikke usædvanligt for smertetilstande med variation af generne i løbet af en dag eller fra dag til dag eller for kortere/længere perioder ad gangen. En sådan variation kan optræde uden umiddelbar kendt årsag eller være relateret til fysisk, psykisk eller social belastning. [Retslægerådet svar på spørgsmål 3.]*

...

De observerede fysiske aktiviteter vurderedes ikke uforenelige med generne, som beskrevet i de lægelige akter – der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål 3.' [Retslægerådet svar på spørgsmål 4]

Klageren gør gældende, at PFA ikke har løftet sin bevisbyrde for, at de observerede fysiske aktiviteter er 'uforenelige' med de af klageren afgivne oplysninger som ligger til grund for selskabets dækning ved tab af erhvervsevne.

De observerede aktiviteter må betegnes som almindelige hverdagshandlinger, som ikke i sig selv viser noget afgørende om klagerens erhvervsevne; og de observerede aktiviteter ville ikke kunne omsættes til erhvervsmæssige, indtjeningsgivende aktiviteter.

9.3 Det er dokumenteret ved sagens lægelige og kommunale akter, at klageren lider af rygsøjlegigt, belastningsreaktion, senfølger af Covid-19 infektion og ADHD med mere. Med diagnoserne følger en række betydelige, erhvervshindrende helbredsgener, og selskabet har bevilget midlertidig dækning ved tab af erhvervsevne alene på grundlag af klagerens stress- og Corona relaterede helbredsproblemer. Klagerens bevægeapparatgener ligger derimod ikke til grund for selskabets bevilning af dækning ved tab af erhvervsevne.

9.4 Der er ikke grundlag for selskabets antagelser og formodninger om klagerens erhvervsmæssige aktiviteter i regi af interessentskabet, som er urigtige og udtryk for en tendentiøs tilgang til beviserne vedrørende dette.

9.5 Klageren har således løftet bevisbyrden for, at han fortsat efter den 31. december 2021 opfylder betingelserne for dækning ved tab af erhvervsevne.

9.6 Til støtte for kravet på omkostningsdækning gør klageren gældende, at selskabet ved sin handle måde har gjort det nødvendigt for klageren at afholde betydelige udgifter til advokat, allerede inden sagens indbringelse for Ankenævnet for Forsikring. Henset til sagens kompleksitet og omfang sammenholdt med klagerens forringede psykiske og fysiske helbredstilstand er klageren ikke selv i stand til at forsvare sig overfor det massive 'angreb', som selskabet har rettet imod ham med hjælp fra advokat, privatdetektiver og selskabets egne medarbejdere. Den udførte advokatbistand har derfor været rimelig og nødvendig og skal derfor erstattes af selskabet i henhold til bestemmelsen i forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3."

Selskabet har den 25/7 2022 bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Klagen vedrører selskabets afgørelse om ophør af udbetaling og præmiefritagelse under den af klager tegnede forsikring ved nedsat erhvervsevne med virkning fra 1. januar 2022 samt selskabets tilbagesøgningskrav mod klager. Herudover skal Ankenævnet tage stilling til spørgsmålet om klagers advokatomkostninger.

...

Forud for indgivelse af klage til Ankenævnet har der været skriftudveksling parterne imellem, hvor der er redegjort for parternes respektive synspunkter.

Selskabets svar til Ankenævnet vil derfor i det væsentligste referere til de synspunkter, der er tilkendegivet i selskabets breve til klager af 20. december 2021 (klagers bilag 11) og 12. maj 2022 (klagers bilag 39).

Den hos selskabet tegnede pensionsordning

Klager blev i forbindelse med sit ansættelsesforhold den 1. november 2019 omfattet af en pensionsordning med dækning for tab af erhvervsevne og præmiefritagelse. Pensionsordningen er tegnet med udløb den 1. april 2036, og for ordningen gælder forsikringsbetingelser og pensionsbevis af 3. november 2020, der fremlægges som bilag A henholdsvis bilag B.

Forsikringen indeholder ret til forsikringsdækning, hvis den forsikredes erhvervsevne nedsættes med 50 % eller mere på grund af sygdom eller ulykkestilfælde.

Betingelsen er opfyldt, når den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (den helbredsmæssige erhvervsevne) i ethvert erhverv - under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse - som følge af sygdom eller ulykke er nedsat med mindst 50 %. Samtidig skal den samlede økonomiske erhvervsevne (økonomisk erhvervsevne) være nedsat med mindst 10 %, beregnet som forskellen mellem den tidligere samlede indtjening (før sygeperiodens ikrafttræden) og den resterende økonomiske erhvervsevne (den faktiske indtjening inklusive sociale og offentlige ydelser og tilskud), jf. forsikringsbetingelsernes pkt. 5.1.1.1.

Forsikrede er til enhver tid forpligtet til at oplyse selskabet om forbedring af sin erhvervsevne.

Som det også fremgår af klageskriftet, er forsikringen tegnet med ret til årlige udbetalinger, som i 2021 udgjorde kr. 160.368 og en årlig fritagelse for indbetaling på kr. 53.298.

Klager har i forbindelse med ophør af udbetalingerne fået tilbud om og har videreført pensionsordningen.

Sagsfremstilling

Klager har i det væsentligste fremlagt de for sagen relevante bilag og redegjort for sagens forløb, hvorfor selskabets svar til Ankenævnet begrænser sig til supplerende og uddybende bemærkninger.

Klager foretog den 15. marts 2021 anmeldelse til PFA (bilag 1), hvor han anførte, at han havde været sygemeldt siden december 2020 på grund af følger efter Covid-19 særligt med påvirkning i form af nedsat kraft i armene, men tillige med angivelse af psykisk destabilisering også forud for smitten med Covid-19.

Af lægekonsultation den 7. januar 2021 (bilag 30) fremgår, at klager stadig følte muskelsmerter, øget træthed og dårlig søvn mv. på grund af Covid, men det blev tillige angivet, at klager følte sig uretfærdigt behandlet i forbindelse med, at han kort tid efter ansættelsen og kort tid efter sin sygemelding var blevet opsagt hos sin arbejdsgiver den 18. december 2020 (9 dage efter første sygemelding).

Ved lægekonsultation den 9. februar 2021 blev det oplyst, at klager var psykisk destabiliseret, hvilket var baggrunden for, at han blev henvist til psykiater (bilag 30).

Klager havde lønophør hos arbejdsgiver den 31. marts 2021 og modtog herefter sygedagpenge pr. 1. april 2021, og samme dato påbegyndte PFA udbetalinger til klager.

Klager påbegyndte psykiatrisk udredning i juni 2021 og har efterfølgende gennemgået fire samtaler med speciallæge i psykiatri ... (bilag 32).

Af journalnotat af 21. juni 2021 fra psykiateren fremgår, at klager havde smerter i armene, lige så snart han brugte armene bare lidt, hvilket havde været til stede siden Covid-infektionen, at han havde søvnbesvær og forværret koncentrationsbesvær, samt at hans hukommelse svigtede, så han f.eks. gik i stå midt i en sætning.

Det blev angivet, at det var klagers ægtefælle som stod for det administrative og økonomiske i klagers selvstændige virksomhed.

Af journalen fra samtale den 5. juli 2021 fremgik, at klager følte sig angst ved tanken om at skulle i gang med at arbejde 37 timer om ugen, og at han var bange for at overbelaste sig selv. Det blev under samtalen tillige angivet, at testningerne af klager alene til dels understøttede en ADHD-diagnose, men klager startede efter samtalen den 17. august 2021 på ADHD-medicin.

Ved samtale den 7. september 2021 oplyste klager, at det gik ned af bakke på grund af tiltagende smerter i armene, og klager havde talt med egen læge i forhold til henvisning til smerteklinik. Klager oplevede endvidere ikke effekt af ADHD-medicinen, men havde også meget svært ved at huske at tage det. Det konkluderes af psykiateren, at der ikke på daværende tidspunkt vurderedes at være indikation for opfordring til et psykoterapeutisk forløb eller yderligere støtte.

Klager var gennem hele perioden sygemeldt i kommunalt regi uden arbejdsprøvning, men klager har været indstillet til et stresscoach-forløb betalt af kommunen.

I funktionsattest fra klagers praktiserende læge af 7. november 2021 fremgår, at klagers gener var bedret således, at klager nu kunne løfte ting uden at tage dem, men dog med forværrede smerter efterfølgende. Det var tillige angivet, at klager fortsat havde gener i arme og hænderne, og nattesøvnen var påvirket af smerter. Endvidere var det angivet, at han var under observation for rygsøjlegigt, og at han fortsat ikke kunne deltage i sit hidtidige arbejde, men at han delvist måtte varetage sine øvrige daglige funktioner.

Den 10. maj 2022 blev klageren henvist til Corona-senfølgeklinikken, og det fremgår af henvisningen (bilag 40), at smitten med Covid-19 skulle være anmeldt som en arbejdsskade. Klager opfordres (A) til at oplyse, om forholdet er anmeldt og/eller anerkendt som en arbejdsskade og i bekræftende fald, om der er truffet afgørelser om godtgørelse og/eller erstatning i anledning heraf.

Selskabets løbende opfølgning

Selskabet har løbende foretaget opfølgning - som i andre sager, hvor der ydes forsikringsdækning – herunder ved fremsendelse af opfølgningsskemaer til klagers besvarelse.

Klager oplyste ved udfyldelse af skemaet 'Din funktionsevne i hverdagen' den 14. april 2021 (bilag 2), at han manglede koncentrationsevne og huskede dårligt, og at hans symptomer blev forværret ved pres. Klager angav sine symptomer som konstante og oplyste videre, at han alene i begrænset

omfang kunne have socialt samvær, og at sygdommen havde påvirket hans deltagelse i fritidsaktiviteter betydeligt.

Klager angav derudover om sin funktionsevne (bilag 3), at han alene kunne gå, sidde og stå i 30 minutter ad gangen. Herudover angav han, at han ikke kunne kravle på stiger og trapper på grund af smerter. Han kunne ikke bøje sig fremover eller til siden eller bagover eller ligge på knæ, krybe eller sidde på hug, ligesom han ikke kunne strække armene over skuldrene eller løfte noget over skulderhøjde.

Det er i klageskriftet anført, at klageren ved besvarelsen af sidstnævnte skema (bilag 3) tog udgangspunkt i sin evne til at udføre de enkelte funktioner som led i et fuldtidsarbejde. En sådan forudsætning fremgår imidlertid ikke af skemaet eller efterfølgende skemaer eller for den sags skyld af klagers besvarelse. Dette til trods for, at selskabet flere gange anmodede klager om at udfylde skemaerne mere nøjagtigt. Den af klager hævdede forudsætning synes derfor at være udtryk for en efterrationalisering fra klagers side.

Af skemaet 'Din funktionsevne i hverdagen' underskrevet den 7. oktober 2021 (bilag 8) angav klager i realiteten de samme gener og symptomer, som blev angivet som konstante. Klager gengav, at han havde koncentrationsbesvær, huskede dårligt og var let irriteret og tillige, at symptomerne blev større ved ethvert pres, ligesom søvnen var påvirket. Klager angav endvidere, at sygdommen havde påvirket hans deltagelse i fritidsaktiviteter og udførelse af huslige aktiviteter i henholdsvis meget og i moderat omfang på grund af smerter.

Af skemaet fremgår det på sidste side (i forbindelse med underskriftfeltet), at klager ved sin underskrift bekræftede, at besvarelsen og oplysningerne var i fuld overensstemmelse med sandheden, og at ved urigtige oplysninger eller fortielser kunne erstatningen under forsikringen nedsættes eller bortfalder.

I 'Opfølgningsskema' underskrevet samme dato (bilag 7) angav klager, at han fortsat var fuldt sygemeldt, og at han ikke udførte eller kunne udføre hverken erhvervsarbejde, frivilligt arbejde eller bestyrelsesarbejde. Han angav fortsat at være på fulde sygedagpenge, og at han ikke var i kommunal arbejdsprøvning. Også af dette skema fremgår det, at oplysningerne skal være korrekte, og at urigtige oplysninger eller undladelse af oplysninger kan have konsekvenser for retten til erstatning.

I skemaet 'Din funktionsevne i hverdagen (II)' underskrevet samme dag (bilag 9) angav klager i store træk de samme besvarelser, som i skemaet fra april 2021, herunder at han kun kunne sidde, stå og gå i begrænset omfang, og at han ikke kunne klatre på stiger på grund af smerter. På spørgsmålet, om klager kunne bøje sig fremover og til siden, ligge på knæ, sidde på hug mv. angav han samlet at have 'store smerter især pga. Covid-19 følgerikninger'.

Klager angav endelig, at han havde mange smerter, og i forhold til f.eks. løft med skuldrene mv. angav han ikke at være i stand hertil, idet det påførte ham smerter pga. Covid-19 følgerikninger. Klager afsluttede med, at han havde mange smerter generelt hver dag, og at funktionsevnen stadig var nedsat. Også dette skema indeholder en erklæring om, at besvarelsen skal være korrekt.

Selskabets undersøgelser

Selskabet har foretaget observationer af klager, og der henvises til selskabets brev af 20. december 2021 (bilag 11) for en nærmere gennemgang af baggrunden herfor.

Observationerne er gennemført i perioden fra den 11. oktober 2021 til den 24. oktober 2021, og selskabets observationsrapporter fremlægges som bilag C. I forbindelse med observationerne er der foretaget enkelte videooptagelser, der fremlægges som bilag D på et krypteret USB-stik.

For observationerne henvises der til såvel rapporter som videomateriale, men følgende skal dog fremhæves:

Mandag den 11. oktober 2021 blev klager set, da han forlod bopælen på [ejendom2], kl. 10 og kørte til et kort ærinde i [supermarked], før han fortsatte til [adresse for ejendom 3-5], hvor klagers bil blev set ved et større byggeri ved [ejendom3-5]. Det kunne konstateres, at der var mange håndværkere i gang på jorden og på tagkonstruktionen, og klager forlod adressen/byggeriet kl. 12.30.

De efterfølgende 2 timer havde klager diverse ærinder i ... bymidte, før han kl. 14.30 kørte retur mod bopælen med ankomst lidt før kl. 15, hvor han bl.a. blev set, mens han tog en jakke på med armene over hovedet, før han foretog indkøb og gik hjem kl. 15.11. Observationen sluttede kl. 17.00.

Tirsdag den 12. oktober 2021 blev klager set kl. 9.32 ved sin bil, og kort efter kørte han til [by], hvor han blev set, gående ned af trapperne fra [lægeklinik] kl. 11.11. Herefter gik han diverse ærinder, inden han kørte til [ejendom 3-5], hvor der holdt to håndværkerbiler. Der var et skilt med entreprenørfirmaet [virksomhed3] ved byggepladsen.

Klagers bil holdt på et tidspunkt med bagklappen åben, og der kunne ses kabeltromler og ...værktøj i bagagerummet, som efterfølgende ikke blev set til stede i bagagerummet. Klager var på adressen ved byggeriet fra ca. kl. 11.24 til kl. 15.01 uden at det kunne ses, hvad han foretog sig i perioden.

Klager kørte fra stedet og ankom kl. 15.21 til [virksomhed3], hvor han opholdt sig i ca. 14 minutter, før han kom ud og sad i bilen i ca. 30 minutter, mens han talte telefon. Herefter kørte klager fra adressen og ankom ca. kl. 16.30 til bopælen, hvor han ad flere omgange tømte bilen. Observationen sluttede kl. 16.50.

Onsdag den 13. oktober 2021 blev klager først set, da han kom ud fra bopælen kl. 13.43, hvorefter han kørte sin bil hen til opgangen ved bopælen, hvor han fra kl. 14.27 til kl. 15.09 af flere omgange blev set, mens han gik frem og tilbage fra bilen, som han øjensynligt var ved at rengøre. Klager kørte efterfølgende til [butik], hvor han efter kun 2 minutter kom ud igen kl. 15.54 med nogle papirer i hånden, før han kørte til [hospital]. Her var han fra ca. 16.27 til kl. 16.49, før han kørte retur til bopælen.

Torsdag den 14. oktober 2021 kørte klager kl. 11.57 fra bopælen og til [butik], hvor han opholdt sig i over en ½ time, indtil han kl. 12.40 kom ud af salgsbygningen og kørte til byggepladsen ... med ankomst kl. 13.09. Her befandt klager sig til kl. 17.52, hvor han kørte retur til bopælen. Han fandt en parkeringsplads kl. 18.34 og observationen afsluttedes herefter.

Ankenævnet for Forsikring

15.

98330

Fredag den 15. oktober 2021 kørte klager kl. 10.36 hjemmefra og til byggepladsen ... hvor der holdt biler fra en række håndværkerfirmaer. Klager var på stedet fra kl. 10.59 til kl. 11.45, hvor han kørte til [virksomhed3] med ankomst kl. 12.12. Han hentede nogle lange papirruller i bilen, som formodes at være projekttegninger, og han var herefter i bygningen hos [virksomhed3] indtil kl. 13.15, hvorefter han kørte til [byggecenter]. Her blev han set, mens han købte en 5 liters dunk med maling og nogle småting. Klager kørte kort til bopælen og herefter til et smedeværksted på [adresse], hvor han opholdt sig fra kl. 13.56 til kl. 14.07 for så at køre til [butik], hvor han var i få minutter, før han kl. 14.13 kørte retur til bopælen. Da han åbnede bagagerummet, kunne det konstateres, at der var en stor mængde genstande, herunder en ... værktøjskuffert, beslag mv. Han blev set, da han satte sig på hug ved et hegn og målte noget op med en tommestok, før han tog malerspanden og gik ind på bopælen.

Mandag den 18. oktober 2021 forlod klager sin bopæl kl. 11 medbringende malerspanden købt i [byggecenter], og kørte mod byggepladsen ... Han var iført arbejdstøj med påtegningerne [virksomhed4] på ryggen, og han blev herefter set kl. 11.30, mens han stod, gik og kravlede på det ufærdige tag på ejendommen.

Klager medbragte spanden med maling og malede på tagets lægter i både knælende, siddende og stående (foroverbøjet) position i tidsrummet indtil kl. 13.23, hvor han hårdt trykkede låget på malerspanden og gik langs med stilladset ved tagkonstruktionen. Han blev efterfølgende kl. 13.47 set gå rundt med en trillebør, hvor han samlede isolering op og kastede det i containeren. Klager kørte fra byggepladsen kl. 14.40 hjem til bopælen med ankomst kl. 15.15, hvor observationen blev afsluttet.

Tirsdag den 19. oktober 2021 kørte klager kl. 9.34 til [køkkenforhandler], hvor han medbragte en hvid rulle papir, som tidligere var blevet set i forbindelse med hans ophold ved [virksomhed3]. Klager var hos [køkkenforhandler] fra kl. 9.59 til kl. 12.14, hvorefter han kørte videre til byggepladsen ... med ankomst kl. 12.52. Der holdt en lastbil som var ved at blæse isoleringsmateriale på loftet.

Klager blev set gå rundt på stilladset langs taget, mens han tog billeder, før han kl. 13.37 kørte retur mod bopælen, hvor han ankom kl. 14.20. Klager luftede så to mindre hunde indtil kl. 14.51, og observationen sluttede kl. 16.

Onsdag den 20. oktober 2021 blev klager set, da han kl. 12.08 iført arbejdstøj med [virksomhed4] på ryggen og brystet kørte til byggepladsen ... Her ankom han kl. 12.58, og han var på byggepladsen indtil kl. 16.46, hvor han kørte retur til bopælen med ankomst kl. 17.12. Han forlod bopælen kl. 17.49 og kørte mod [by]. Observationen mistede kontakten med klager, der kom retur til bopælen kl. 23.01.

Torsdag den 21. oktober 2021 blev klager første gang set kl. 9.42 iført sixpence, sweater og mørke bukser. Han kørte kl. 10.01 til [adresse] ud for nr. ... hvor han ankom kl. 10.17. Her steg han ud af bilen og gik på vejen ved et byggeri ud for nr. ... hvor en gravemaskine var i gang. Klager var igen iført sort arbejdstøj med logo fra [virksomhed4]. Kl. 10.51 kørte han fra [adresse] og retur til bopælen.

Kl. 11.12 kom klager gående fra [supermarked] med en indkøbspose i venstre hånd og retur mod bopælen, som han forlod igen kl. 12.23, inden han blev tabt af observationen. Klager blev på ny set kl. 17.48 gående mod bopælen, og observationen blev herefter sluttet.

Fredag den 22. oktober 2021 blev klager set kl. 11.09 iført sort arbejdstøj med logo fra [virksomhed4] sætte sig ind i sin bil, som han bakkede hen til opgangsdøren ved bopælen. Kl. 11.25 kom han gående ud fra opgangen bærende på flere genstande, herunder en rød kasse med håndværktøj af mærket ... som han lagde i bagagerummet. Han gik retur ind i opgangen og kom efter kl. 11.27 ud med en papkasse, der målte ca. 70x50x25 cm, som blev placeret i bagagerummet.

Klager fortsatte med at lægge ting i bilen inden han kl. 11.48 kørte fra bopælen sammen med en kvinde. De kørte til byggepladsen på [ejendom 3-5], hvor de ankom kl. 12.13 og gik ud af bilen. Kl. 13.35 hentede klager [værktøjskassen] i bagagerummet og tog med sig ind på byggepladsen, og det bemærkedes, at husene fremstod uden vinduer og døre og desuden med undertag og taglæggerter.

Kl. 14.07 kom klager ud fra huset igen sammen med kvinden, der satte sig i bilen. Klager gik også sammen med, hvad der formentlig var en elektriker, og de gik efterfølgende sammen ind i huset igen. Kl. 15.20 kørte klager fra byggepladsen efter et kort stop var klager kl. 16.15 retur ved bopælen.

Lørdag den 23. oktober 2021 kørte klager fra bopælen kl. 13.17 sammen med en kvindelig passager ad [vej], hvor observatørerne mistede kontakt. Klager blev dog set igen kl. 15.00 på [vej] sammen med den kvindelige passager, og kl. 15.16 var bilen retur på bopælen, hvorefter observationen blev sluttet.

Søndag den 24. oktober 2021 blev klager bl.a. set kl. 13.21 iført sort arbejdstøj med [virksomhed4] påtrykt, og han forlod kl. 13.23 bopælen i bil, inden bilen kl. 14.30 blev set holdende ved byggepladsen ... Her opholdt klager sig frem til kl. 17.29, hvor han forlod byggepladsen og kørte til bopælen, hvor han ankom kl. 18.27, hvorefter observationen kort efter blev afsluttet.

Selskabets stillingtagen til klagen

Ad bevisbyrde

Efter almindelige forsikringsretlige principper påhviler det forsikringstager – her klager – at godtgøre sit krav mod selskabet. Klager skal derfor løfte bevisbyrden for, at han fortsat er berettiget til ydelser under den tegnede forsikring. Det er dermed ikke – som det synes anført i klageskriftet – selskabet, der skal løfte bevisbyrden for, at klagers aktiviteter er uforenelige med de afgivne helbredsoplysninger m.v.

Ankenævnet har i særlige tilfælde vendt bevisbyrden således, at selskabet skulle sandsynliggøre, at der var indtrådt en sådan bedring af forsikringstagers helbredstilstand, at denne ikke længere var berettiget til ydelser, men dette er kun tilfældet, hvor selskabet har foretaget udbetalinger over mange år. Dette skal sættes i forhold til, at klager alene har modtaget udbetalinger i mindre end ét år inden ophør. Det er derfor klager, der skal bevise, at han fortsat er berettiget til ydelser efter den 31. december 2021.

Ad erhvervsevnen

I klageskriftet anføres det sammenfattende, at klagers aktiviteter ikke kan tolkes som bl.a. planlægning og byggestyring af projektet [ejendom 3-5] henset til, at opførelsen af de tre rækkehuse blev foretaget af [virksomhed3], med hvem klager indgik en totalentreprisekontrakt den 29. maj 2019 (bilag 12) om at opføre tre nøglefærdige huse, herunder hele el-entreprisen.

Hertil kommer, at klager kun skulle bebo det ene, mens de to andre skulle sælges, og opførelsen af de tre rækkehuse skete i privat regi.

Selskabet anfægter ikke, at opførelsen af [ejendom 3-5] og køb af lejlighederne på [ejendom2] og [adresse1] synes at være sket delvist i privat regi, men det ændrer ikke på, at klagers aktiviteter kan og skal indgå i vurderingen af klagers erhvervsevne.

I den forbindelse henvises til AK 95172, hvor forsikringstager foretog dagligdags aktiviteter og derudover spillede golf på 8 af 13 observationsdage (ud over at passe sit fleksjob 6 timer om ugen). Ankenævnet vurderede, at der var så betydelige uoverensstemmelser mellem de afgivne oplysninger og funktionsniveauet, at det ikke kunne kritiseres, at selskabet havde bragt udbetalingerne til ophør. Med kendelsen fastholdt Ankenævnet linjen om, at et højt aktivitetsniveau, som anvendes til fritidsaktiviteter, må anses for omsætteligt til en erhvervsevne.

Af observationerne fremgår, at klager har haft, hvad selskabet anser som arbejdsrelaterede aktiviteter henholdsvis andre aktiviteter, som følger:

- i perioden 11.-15. oktober 2021 (5 dage) havde klager arbejdsrelaterede aktiviteter inkl. kørsel i 16 timer og 56 minutter. Derudover sås klager med anden aktivitet inkl. kørsel i 7 timer og 11 minutter.
- i perioden 18.-24. oktober 2021 (7 dage) havde klager arbejdsrelaterede aktiviteter inkl. kørsel i 26 timer og 6 minutter. Derudover sås klager med anden aktivitet inkl. kørsel i 12 timer og 55 minutter.

Aktiviteterne omfattede bl.a. længere ophold på byggepladsen ... hvor det flere gange ikke kunne ses, hvad klager foretog sig, men hvor klager bl.a. er set udføre arbejde i form af maling af gavlpartiet.

Endvidere er klager set, mens han foretog ærinder i et byggemarked samt besøg hos forskellige leverandører vedrørende materialer til rækkehusene. I den forbindelse henvises specifikt til observationsrapporterne (bilag C) fra den 13. oktober 2021 ([hårdehvidevareforhandler] fra kl. 15.52), den 15. oktober 2021 ([virksomhed3] fra kl. 12.12, [byggemarked] fra kl. 13.19 og [butik] fra kl. 14.09), den 18. oktober 2021 (maling af gavl fra kl. 12.47) og den 19. oktober 2021 ([køkkenforhandler] fra kl. 09.59)

Hertil kommer, at klager – foruden maling af gavlpartiet – i hvert fald også har været beskæftiget med opsætning af enkelte spots og montering af en ledning, hvilket fremgår af klageskriftet.

Endelig bemærkes, at klager stod for at skulle foretage tilvalg i alle tre rækkehuse til trods for, at han kun skulle bebo det ene. Det er dermed fortsat selskabets opfattelse, at klager har foretaget byggestyring i et vist omfang og inden for et område, hvor han har haft kompetencer fra sit tidligere firma. Dette uanset, at det ikke bestrides, at byggestyringen til dels er sket i privat regi for så vidt angår hans eget rækkehus.

Opførelsen og frasalget af de to øvrige rækkehuse må imidlertid anses som værende et investeringsprojekt, uanset om opførelsen har givet overskud eller ej og uanset, om der er tale om investering i privat øjemed.

Klager er under ophold på byggepladsen set bære arbejdstøj med [virksomhed2] logo, og ved flere

lejligheder er det konstateret, at klagers bil indeholdt værktøj og materialer til trods for, at han ikke længere arbejder som [håndværker]. I den forbindelse henvises specifikt i observationsrapporterne (bilag C) fra den 12. oktober 2021 (kl. 12.16), den 13. oktober 2021 (kl. 15.45), den 14. oktober 2021 (kl. 13.17), den 15. oktober 2021 (kl. 14.23), den 18. oktober 2021 (kl. 11.02) og den 22. oktober 2021 (kl. 11.25).

Klager er således set udføre arbejdsmæssige aktiviteter eller aktiviteter, der kan sidestilles hermed i betydeligt omfang, der er stridende med klagers egne oplysninger.

Det skal bemærkes, at klager – som det fremgår ovenfor - foruden arbejdsmæssige (eller lignende) aktiviteter også har haft andre aktiviteter i mere end syv henholdsvis 11 timer i de to observationsuger, hvilket må indgå i vurderingen af klagers påståede følgevirkninger af sin sygdom, heraf navnlig i form af den af klager angivne smertetilstand, de kognitive gener og den deraf afledte manglende deltagelse i sociale aktiviteter.

I forhold til klagers erhvervsevne bemærkes, at klager ikke er blevet arbejdsprøvet i kommunalt regi, hvorfor hans erhvervsevne ikke systematisk er afprøvet eller forsøgt udviklet.

Det er således selskabets opfattelse, at klager har bragt sig i en bevismæssig vanskelig situation, når der henses hertil sammenholdt med hans betydelige tilstedeværelse på byggepladsen. Den betydelige aktivitet – uanset om denne er sket i erhvervsmæssig – eller privat regi må sammenholdes med de helbredsmæssige oplysninger og angivelse af klagers funktionsniveau, som oplyst til selskabet.

Af besvarelsene til selskabet og til de undersøgende behandlere kan det sammenfattende for så vidt angår klagers helbreds- og funktionsmæssige tilstand udledes, at klager manglede koncentrationsevne, huskede dårligt, alene kunne gå, sidde og stå i 30 minutter af gangen, ikke kunne kravle på stiger og trapper på grund af smerter, ikke kunne bøje sig fremover, bagover, til siden eller ligge på knæ, krybe eller sidde på hug eller strække armene over skuldrene eller løfte noget over skulderhøjde bl.a. grundet smerter i armene.

Af klagers egne besvarelser til selskabet kan det i forhold til erhvervsevnen lægges til grund, at han var ude af stand til at påtage sig hverken erhvervsarbejde, frivilligt arbejde, bestyrelsesarbejde endsige nævneværdig social aktivitet eller fritidsaktiviteter på grund af smertetilstanden, den deraf følgende bevægeindskrænkning og de psykiske/kognitive symptomer.

Klagers oplysninger, der senest blev afgivet mindre end én uge inden selskabets observationer, står efter selskabets opfattelse i åbenbar modstrid med observationerne, herunder navnlig det forhold, at klager den 18. oktober 2021 blev observeret kravlende på stilladset på [ejendom 3-5] i færd med at male et gavlparti, hvilket varede i flere timer, hvorefter han blev set kørende med en trillebør, hvor han samlede isolering op og kastede det i en container (bilag C-D).

Selskabet har noteret sig klagers bemærkninger om, at han følte sig nødsaget til at male gavlpartiet på 4 kvadratmeter mellem [ejendom 4 og 5], inden taget blev etableret, idet det ellers ville blive svært at få malet partiet ordentligt, hvorfor han valgte at leve med de efterfølgende smerter.

Bemærkningerne kan dog ikke føre til et andet resultat, idet opgaven slet ikke er forenelig med, at klager har oplyst til selskabet ikke at kunne kravle på stiger og trapper på grund af smerter, ligesom han ikke kunne bøje sig fremover, bagover eller til siden, eller ligge på knæ, krybe eller sidde på hug, ligesom han heller ikke kunne strække armene over skuldrene og løfte noget over skulderhøjde.

I den forbindelse henvises også til klagers egen redegørelse (bilag 29), hvoraf det fremgår, at han på en skala fra 1-10 har konstante smerter på 6-7 (bilag 29, side 2), og at smerterne forværres til niveauet 8-9 (bilag 29, side 3) svarende til det næsten uudholdelige.

Endelig bemærkes, at klager er næstformand i ejerforeningen på [ejendom] og – foruden ovenstående – alt andet lige må antages at udføre bestyrelsesarbejde til trods for, at han 11 dage forinden (bilag 7) havde oplyst til selskabet, at han (end) ikke kunne varetage bestyrelsesarbejde.

Det anføres ganske vist i klageskriftet, at klager ikke har deltaget i bestyrelsesmøderne grundet sin helbredstilstand, men det må påhvile klager at dokumentere, at dette skulle være tilfældet (hvilket ikke er sket), idet det ellers må lægges til grund, at klager – som ikke-udtrådt bestyrelsesmedlem – har deltaget i bestyrelsens arbejde.

Selv hvis der bortses fra de fysiske symptomer/smertetilstanden, vurderes klagers psykiske helbredstilstand ikke at være forenelig med de observerede aktiviteter, der således må sammenholdes med oplysningerne om, at sygdommen påvirkede klagers deltagelse i socialt samvær samt udførelsen af fritidsaktiviteter.

Heroverfor står, at klager i hvert fald har fulgt byggeprojektet intenst, udført arbejder og forestået dialogen med håndværkerne omkring bl.a. tilvalg i alle tre rækkehuse, hvilket må anses for at være mere belastende end at deltage i socialt samvær eller fritidsaktiviteter.

Hertil bemærkes, at klager – foruden byggestyringen – og sammen med hustruen har købt to lejligheder til deres [barn] og selv flyttede i den ene, hvilket alt andet lige også forudsætter et vist personligt overskud.

Klagers aktivitetsniveau kan efter selskabets opfattelse heller ikke forklares med det forhold, at klager og hans hustru boede på få kvadratmeter, der sammenholdt med den af klager angivne ADHD-diagnose, skulle fordre at han kom ud af lejligheden eller måtte holde sig i gang. Det bemærkes hertil, at klager – til trods for opstart med ADHD-medicin – ikke oplevede en effekt af ADHD-medicinen, som han dog også havde meget svært ved at huske at tage.

Selskabet har ved vurderingen af klagers berettigelse til udbetaling inddraget de samlede helbredsmaessige oplysninger, herunder navnlig de oplysninger, som klager har oplyst til selskabet, og det kan således ikke føre til et andet resultat, at selskabets lægekonsulent indledningsvist vur-

derede, at klagers erhvervsevne var nedsat i dækningsberettiget omfang primært på baggrund af de psykiske klager.

De psykiske klager – herunder kognitive symptomer – vurderes for det første at hænge sammen med klagers angivne smertetilstand. For det andet vurderes de psykiske symptomer ikke på baggrund af observationerne at kunne tillægges samme betydning for erhvervsevnen som oplysningerne fra klager indikerer, og som lægekonsulenten indledningsvist lagde til grund.

Klager har således ikke sandsynliggjort, at erhvervsevnen er nedsat med mindst halvdelen i henhold til forsikringsbetingelserne pkt. 5.1.1.1., og derfor fastholder selskabet, at klager ikke har sandsynliggjort, at han er berettiget til ydelser efter den 31. december 2021.

Der kan i den forbindelse henvises til en omfattende praksis fra Ankenævnet, herunder de nyere kendelser AK 92.386, AK 93.245, AK 93.591, AK 93.652, AK 93.690, AK 94.121, 95.002, 95.512, 95.675 og AK 96.249. Herudover henvises der til dommene gengivet i FED 2009.6 V samt FED 2011.230 Ø (den såkaldte SEB-dom).

Ad tilbagesøgningskrav

Det følger af almindelige forsikringsretlige principper, at et selskab, der har udbetalt erstatning, hvor selskabet ikke har været forpligtet til det, som hovedregel kan kræve den udbetalte erstatning tilbagebetalt, da det til enhver tid – også efter erstatningens udbetaling – påhviler forsikringstager at sandsynliggøre, at man har været berettiget til udbetalingen, jf. bl.a. U 2000.2076 V, FED 1999.6 V og AK 91.298 og AK 96.376.

Det fremgår af forsikringsbetingelserne, at klager er forpligtet til på ethvert tidspunkt at oplyse selskabet om en bedring i helbredstilstanden eller en ændring af de økonomiske og erhvervsmæssige forhold, som kan have betydning for vurderingen af erhvervsevnen, jf. betingelsernes pkt. 5.1.6. og 5.1.7.

Der findes ingen undskyldende faktorer for klagers manglende oplysning til selskabet om de konstaterede forhold af relevans for vurderingen af hans generelle erhvervsevne, og havde selskabet været bekendt med klagers faktiske funktionsniveau, ville selskabets bevilling af ydelser og fritagelse for indbetaling således være blevet bragt til ophør på et langt tidligere tidspunkt.

Henset til observationerne og det viste aktivitetsniveau er det selskabets opfattelse, at klager ikke har været berettiget til udbetaling af ydelser fra selskabet fra i hvert fald den 1. oktober 2021, men formentlig også for en længere periode. Selskabet har dog alene valgt at fremsætte et tilbagebetalingskrav for januar 2022, der omfatter det beløb, der er udbetalt i høringsperioden, efter at klager blev gjort bekendt med observationerne og selskabets foreløbige vurdering af sagen.

Kravet på kr. 8.457,08 er opgjort på grundlag af nettoudbetalingen for januar 2022, og kravet er rentebærende 30 dage efter selskabets endelige afgørelse den 12. maj 2022.

Ad advokatombudsninger

Selskabet bestrider, at klager skulle have ret til dækning af advokatombudsninger.

I henhold til forsikringsaftaleloven § 32, stk. 3 kan der i særlige tilfælde kræves rimelige og relevante udgifter til advokat dækket af selskabet. I vurderingen af, om advokatbistand har været

nødvendig, indgår det bl.a. om klager har iagttaget sin tabsbegrænsningspligt, idet advokatudgifter som udgangspunkt ikke dækkes, hvis advokatens arbejde ikke har bestået i andet og mere, end hvad klager selv kunne have gjort, som f.eks. at klage til Ankenævnet for Forsikring.

Herudover bemærkes, at selskabet har haft rimelig grund til at foretage observationer, der som nævnt ovenfor har vist uoverensstemmelser mellem klagers besvarelser til selskabet og det faktiske funktionsniveau, hvorfor klager selv har givet anledning til, at de løbende udbetalinger er ophørt pr. 1. januar 2022.

Hvis Ankenævnet giver klager medhold i sin påstand og samtidig finder, at klager skal have erstatet delvise advokatomkostninger, må omkostningerne fastsættes efter Ankenævnets skøn."

Klagerens advokat har den 29/9 2022 bl.a. anført:

'Selskabets svarskrift af 25. juli 2022 giver klageren anledning til følgende bemærkninger:

1.

Som svar på selskabets opfordring A skal klageren indledningsvist oplyse, at smitten med Covid-19 er anmeldt som en arbejdsskade, og at der endnu ikke er truffet afgørelse i arbejdsskadesagen.

2.

Som selskabet selv anfører indledningsvist i svarskriftet, har klageren allerede fremlagt de for sagen relevante bilag og redegjort for sagens forløb, herunder for selskabets svar på det tidligere fremsendte udkast til klageskrift, (sagens bilag 39). I den endelige version af klageskriftet, som er indbragt for ankenævnet, har klageren derfor allerede forholdt sig til størstedelen af selskabets synspunkter, som nu er anført i svarskriftet. Overordnet henviser klageren derfor til det i klageskriftet anførte, herunder til sagens bilag 29, som indeholder klagerens detaljerede bemærkninger til selskabets observationer og til selskabets udlægning af disse i advokatbrevet af 20. december 2021 (sagens bilag 11.)

3.

I modsætning til tidligere anerkender selskabet dog nu i svarskriftet på side 8, at der ikke længere er belæg for selskabets oprindelige synspunkt om, at klageren via interessentskabet [virksomhed2] har købt og udstykket en række ejendomme med henblik på renovering og/eller udlejning eller videresalg for øje. I svarskriftet erkender selskabet nu, at dispositionerne har været af privat karakter, hvilket klageren tager til efterretning.

4.

Det er korrekt, som selskabet anfører i svarskriftet på side 9, at klageren ikke er blevet arbejdsprøvet i kommunalt regi. Årsagen hertil er, at kommunen vurderer, at klageren ikke er tilstrækkeligt helbredsmæssigt udredt, og at der endnu ikke er grundlag for at indlede en arbejdsprøvning. Kommunen har derfor fortsat bevillingen af sygedagpenge til klageren, mens arbejdsskadesagen verserer, og mens den helbredsmæssige udredning pågår.

5.

I tilslutning hertil og i tilslutning til beskrivelsen af det medicinske forløb i klageskriftets afsnit 7 med bilag 30-40 fremlægger klageren journal fra speciallæge i psykiatri, ... , ajourført til 26. august 2022, jf. bilag 41. (Journalen er en fortsættelse af den som bilag 33 fremlagte journal for perioden

11. oktober til 3. november 2021 og den som bilag 32 fremlagte journal for perioden 21. juli til 7. september 2021.) Som det fremgår af journalnotatet fra den 17. november 2021, måtte klageren afbryde en MRskanning, fordi hans smerter i armene var uudholdelige. Videre er det beskrevet i notaterne fra konsultationerne den 10. januar, 25. april, 10. juni, 1. juli, 5. august og 26. august 2022, at klageren i hele perioden har haft store problemer med smerter, udtrætning og søvnproblemer, og at han er blevet medicineret med Methyphenidat, Gabapentin, Pregabalin, Melatonin, Sertralin, kodymagnyl og lbumetin. Endvidere er han blevet henvist til smerteklinikken på [hospitalet]. Han er blevet yderligere belastet af selskabets mistænkeliggørelse og overvågning af ham. Han kan ikke slippe følelsen af at være overvåget, og han foretrækker at opholde sig indenfor, hvor han kan trække gardinerne for, som det eneste sted, hvor han føler sig sikker på, at han ikke overvåges. Selvom han har haft en vis effekt af Sertralin, vurderede psykiateren så sent som den 26. august 2022, at der fortsat var indikation for behandling med medicin og samtaleterapi.

6.

Som beskrevet i klageskriftet på side 10 med henvisning til bilag 40, blev klageren den 10. maj 2022 henvist til Corona-senfølgeklinikken. I tilslutning hertil fremlægger klageren neurolog ... kliniske notater fra klagerens konsultationer på Corona-senfølgeklinikken den 9. september 2022, jf. bilag 42. Under beskrivelsen af klageren aktuelle symptomer anførte neurologen følgende:

'Aktuelle

Covid infektion i dec. 20, var syg i ca 3 uger med feber. I forbindelse med covid infektion debut af stærke smerter i hele kroppen. Er nu kontant smerete forpint svt. armene. Beskriver udstrålende smerter fra skuldrene og ud. Særligt håndfalder opleves som brændende/kogende, stikkende smerter. Tilstede konstant NRS 7, med minutters varende forværring til 10. opleves så slemt at han må holde ind til siden hvis han kører bil. Har ofte mange smerter om natten og må op og gå rundt. Smerter forværres efter fysisk aktivitet, som f.eks at bære indkøbsposer. Har normal følesans i hænderne. Ingen sikker alodyn, ikke generet af let berøring. Oplever selv gravis aflangende kræfter i hænder og arme, men er også mere inaktiv. Ingen ortostatisme, øget eller mindsket svedtendens, inkontinens eller obstipation.'

Efter undersøgelsen anførte neurologen endvidere følgende vedrørende undersøgelsens 'Konklusion og plan: *'... årig mand kendt ankyloserende spondylitis (Hyrimoz beh.), henvist grundet udstrålende, brændende smerter i begge arme siden covid infektion i dec 2020. Udredt via reumatologer med MR-columna uden medulær eller rod affektion.*

Objektivt findes let nedsat sens. for temperatur svt. handske og sok området eller normal kraft og sensibilitet.

Vurdering: endnu uafklaret årsag til udstrålende smerter der samtidig beskrives med brændende smerter palmart.

Bør nok først udredes for neuropati

rp. ENG

rp. neuropati prøver

Er denne normal må overvejes om der kan være tale om small fiber neuropati dog ikke oplagte autonom dysfunktion.

rp. kontrol tid med svar i alm. neuro amb.

Info: Pt. informeret om, forstår og accepterer ovenstående plan.

..., Neurolog'

I tilslutning hertil fremlægger klageren en artikel af 6. september 2022 fra TV2, Nyhederne med overskriften 'Det vælter frem med coronastudier om senfølger – flere viser, at vigtige organer kan blive ramt', jf. bilag 43.

Det er omtalt i artiklen blandt andet, at et nyt Hollandsk studie om senfølger efter overstået smitte med coronavirus viser, at 1 ud af 8 smittede i Holland blev ramt af senfølger som blandt andet bryst smerter, åndenød, muskelsmerter og træthed. Artiklen omtaler en række øvrige studier om samme emne, og i artiklen udtaler professor i almen medicin på Syddansk Universitet og overlæge ved Senfølgeklinikken på Aarhus Universitetshospital, Berit Schjøttz-Christensen, at der slet ikke er nogen tvivl om, at der ved senfølger ikke kun er tale om træthed og tab af smagssans, men også betydelige kognitive forstyrrelser kaldet 'hjernetåge': ' - Vi får indberetninger om kognitive forstyrrelser alle steder fra. Fra vores egne patienter og fra blandt andet Storbritannien. De er invaliderende og kan være langvarige. Vi har personer, der ikke kan klare det arbejde, de havde før – helt eller delvist. Vi ser personer, der mister deres arbejde på grund af senfølger,...

Ældre får også kognitive senfølger, men især personer mellem 25 til 55 år er hårdt ramt, fordi de på grund af senfølger ikke kan få arbejde, hverdag og familieliv til at fungere.'

Efter konsultationen på Senfølgeklinikken var klageren igen den 16. september 2022 til konsultation

hos speciallæge i psykiatri, ... jf. bilag 44. Som det fremgår af journalen, føler klageren sig vedvarende trykket af forløbet med forsikringsselskabet og af at blive udsat for uberettiget mistanke om bedrageri. Han er hele tiden på vagt overfor, om han stadig overvåges af forsikringsselskabet, og hans ægtefælle er ved at være træt af, at han helst vil have gardinerne trukket for. Endvidere har klageren konstant uro over, om selskabet fortsat overvåger ham og observerer noget, som kommer til at blive brugt imod ham. Efter konsultationen på senfølgeklinikken er klageren blevet henvist til en nerveledningsundersøgelse og er blevet anbefalet at tage mere smertestillende medicin.

Endelig har psykiateren anført følgende i journalen:

'Konklusion, plan og ordinationer:

Pt informeres om, at der er indtryk af tilbagefald af depressive symptomer, der kan være foranlediget af de mange undersøgelser og samtaler, der i overvejende grad efterlader pt med yderligere frustration og følelse af svigt over, at der ikke lyttes, at der ikke er bedre kommunikation mellem de forskellige instanser, ambulatorier, undersøgelser, og som ikke fører til konkrete tiltag, der hjælper ham. Pt informeres om, at det vurderes væsentligt, at han følger lægernes anbefalinger og holder fokus på, at hans første prioritet skal være at få det bedre og ikke at lade sig kue af forsikringsselskabernes forretningsstrategier, der ikke handler om, hvilke symptomer pt har og har haft, eller hvad der skal til for at pt kan få det bedre, men om hvordan de sparer flest penge. Pt mindes om, at det ikke er dem, der definerer i hvilken grad han handler anstændigt og ærligt, at han skal forsøge at slippe tankerne om, hvad andre tænker om ham og hvad andre forstår, da det ikke ændrer på hans symptomer og kun koster ham kræfter, der ikke fører til noget konstruktivt for ham. Pt anbefales at intensivere Sertralin mhp bedre antidepressiv effekt og fortsætte uændret med Methylphenidat og Melatonin, hvilket pt samtykker til. Pt imødekommes i at få fremsendt kopi af dagens notat til emailsvar.multimed.dk og informeres om modtagelse af anmodning om statusattest, som pt samtykker til kan besvares d.d. efter kort drøftelse af hovedtrækkene i indholdet
cont tbl Sertralin 50 mg x 1 mod depression
cont tbl Methylphenidat depot 54 mg x 1 mod ADHD

*cont tbl Methylphenidat 20 mg x 3 mod ADHD
cresc tbl Melatonin 6 mg x 1 mod indsovningsvanskeligheder
Der lægges recept på Sertralin og Melatonin*

Indikation for fortsat behandling, herunder opnåelse af tilsigtet effekt, bivirkninger og dosis vurderes løbende ved hver samtale og fortsætter så længe der findes behov.

*Da pt er i behandling med Methylphenidat kontrolleres
BT og puls efter hver dosisstigning og derefter hver 6.- 12. måned
EKG efter opnåelse af vedligeholdelsesdosis og derefter hver 6.-12. måned
Pt. får ny tid: 26.09.2022 kl 14.00'*

Endelig fremlægger klageren generel helbredsattest udarbejdet af læge ... den 26. september 2022 til ... Kommune, jf. bilag 45. I attesten beskriver lægen klagerens symptomer og funktionsevne på følgende måde:

'SYMPTOMER

Beskriver udstrålende smerter fra skuldrene og ud. Særligt håndfalder opleves som brændende/kogende, stikkende smerter. Tilstede konstant og opleves så slemt at han må holde ind til siden, hvis han kører bil.

Har ofte mange smerter om natten og må op og gå rundt. Smerter forværres efter fysisk aktivitet, som f.eks at bære indkøbsposer. Har normal følesans i hænderne. Ingen sikker alodyn, ikke generet

af let berøring. Oplever selv gravis aflangende kræfter i hænder og arme, men er også mere inaktiv.

Er fra senfølgeklinikken anbefalet at holde sig i gang mest muligt.

Psykisk synes pt. at det er svært. Er ikke glad og har konstant indre uro. Oplever det som en belastning at skulle til så mange undersøgelser og samtaler. Føler sig vedvarende trykket af forløbet med forsikringsselskabet.

...

5. Beskrivelse af funktionsevnen

...

Tilstanden er meget svingende med konstante smerter i begge arme og hænder, smerteniveau omkring 6-7 (på skala fra 1-10) med intermitterende smerteforværring, der begrænser de daglige gøremål.

Nogle dage i stand til at hjælpe med at løfte genstande f.ex. indkøbsposer men efterfølgende sår

smerteforværring og begrænsning. Andre dage er pt. ikke i stand til at skrive på computer mere end 15 min før der er smerter. Nattesøvnen ødelægges ofte pga smerter.

Pt. udtrættes hurtigt både psykisk og fysisk, og må af og til sove 1 times tid midt på dagen.

Kognitivt påvirket med nedsat hukommelse og koncentration og hurtig mental udtrætning. Trækker

sig i sociale sammenhænge.

Tidligere varetaget fysisk krævende fuldtidsjob frem til 2020 og således ikke været fysisk begrænset

pga Mb. Becterew, så længe pt. har haft kke ryg-belastende funktioner. Har til tider smerter fra ryggen, men det har ikke været begrænsende.'

7.

I forhold til selskabets synspunkt om, at der ikke er sammenhæng imellem klagerens oplysninger i funktionsevneskemaet om sin evne til at sidde, stå og gå med videre på den ene side og de observerede aktiviteter på den anden side, har klageren allerede anført i klageskriftets punkt 6.17, at hans helbredstilstand ikke som sådan forhindrer ham i at udføre en mindre maleropgave, men at han får betydelige smerter når han gør det. I den konkrete situation valgte klageren at udføre maleropgaven og at leve med de deraf følgende smerter.

I tilslutning hertil henviser klageren til Retslægerådets udtalelse af 4. marts 2021 i Retslægerådets sagsnummer 20-342-01163, Retten i Glostrups sagsnummer BS-29571/2019, hvor Retslægerådet fremkom med følgende generelle udtalelse: *'Smerter opleves individuelt, og i hvilket omfang smerter og forværring af smerter ved en given aktivitet afholder en person fra at foretage aktiviteten er ikke mulig for Retslægerådet at afgøre,'*

Når det ikke er muligt for Retslægerådet at afgøre, i hvilket omfang smerter og forværring af smerter ved en given aktivitet afholder en person fra at foretage aktiviteten, er det næppe heller muligt for selskabet at foretage en korrekt vurdering af dette.

8.

Det medicinske forløb efter klagen til Ankenævnet for Forsikring bekræfter således, at klageren fortsat lider af betydelige fysiske, psykiske og kognitive helbredsproblemer, og at hans helbredsmæssige erhvervsevne fortsat er nedsat i dækningsberettigende grad.

9.

Hvad endelig angår klagerens tidligere hverv som medlem af bestyrelsen i ejerforeningen på [ejendom2], fremlægger klageren som bilag 46 en udtalelse af 23. august 2022 fra bestyrelsens formand, ... I udtalelsen bekræfter bestyrelsesformanden, at klageren på grund af sygdom i det forgange år ikke har kunne være med til bestyrelsesmøderne og ikke har kunnet udføre andet arbejde for bestyrelsen.

10.

Samlet har klageren derfor ført det fornødne bevis for, at han fortsat har været berettiget til dækning ved tab af erhvervsevne efter den 31. december 2021.

Af samme grund er der ikke belæg for selskabets krav om tilbagebetaling af allerede erlagte ydelser. Ex tuto gøres det i den forbindelse gældende, at klageren har forbrugt de udbetalte erhvervs-
evnetabsydelse til livets almindelige opretholdelse, og at det derfor ikke vil være rimeligt at pålægge klageren at betale ydelserne tilbage."

Selskabet har den 14/10 2022 bl.a. anført:

"Klagers replik giver PFA (herefter selskabet) anledning til følgende bemærkninger, idet selskabet fortsat henholder sig til den trufne afgørelse.

Det synes fremhævet, at et forhold, som spiller væsentligt ind i påvirkningen af klagers erhvervsevne, synes at være den ADHD-diagnose, der er stillet i en sen alder (og efter klagers oprindelige sygemelding pga. Covid-19). Imidlertid ses der ikke i de foreliggende lægelige akter at være holdepunkter for at antage, at klagers erhvervsevne skulle nedsat som følge heraf.

For det første lægger selskabet til grund, at klager også havde ADHD forud for sygemeldingen i december 2020, idet ADHD som udgangspunkt er en medfødt, kronisk og arvelig lidelse, og for det andet synes klager velbehandlet for sin ADHD, idet det dog bemærkes, at der synes at være andre – og forbigående – lidelser, der slører effekten af ADHD-medicinen.

ADHD-diagnosen blev stillet i statusattest af 10. oktober 2021 af psykiater ... (bilag 41), og ADHD'en vurderedes at have været en medvirkende faktor for udviklingen af klagers belastningstilstand.

Det fremgår af statusattesten, at klager havde haft en pause med ADHD-medicinen Methylphenidat grundet forhøjet blodtryk, men at han den pågældende dato genoptog behandlingen, og psykiaterens forventning var – på baggrund af såvel klagers ADHD-diagnose og belastningstilstanden – at klager havde en '... god prognose for at generhverve fuld arbejdsevne', herunder opnåelse af delvis arbejdsevne inden for tre måneder, såfremt der var god effekt af ADHD-medicinen.

Den 17. november 2021 sås klager hos psykiateren på ny, og psykiateren noterede, at klager lød til at have haft gavn af Methylphenidat, men at den endelige vurdering først kunne foretages, når klager ikke havde så udtalte smerteklager, og den 10. januar 2022 var der fortsat behov for medicinsk behandling.

Psykiateren blev dog i tvivl, om medicinen bidrog til klagers nedtrykthed, hvilket drøftedes den 10. juni 2022, hvor han blev tilrådet en tre ugers pause, men mistanken blev afkræftet ved konsulta-

tion den 1. juli 2022, hvor klager havde oplevet en negativ effekt uden medicinen, idet han var blevet mere opfarende irriteret m.v.

Klager skulle derfor overveje at genoptage medicineringen, og i tillæg hertil fik han Sertralin mod depression. Klager genoptog imidlertid ikke brugen af Methylphenidat den 5. august 2022, hvilket klagers børn mente at kunne mærke, og selvom klager heller ikke havde bemærket en effekt af den antidepressive medicin, havde ægtefællen en fornemmelse af, at klagers humør var bedret, hvilket også bekræftedes den 26. august 2022.

Sammenfattende har klager været/er i relevant medicinsk behandling for såvel depressionen som ADHDsymptomerne, men at han synes at opleve en forværring, når han ikke tager medicinen, hvilket imidlertid ikke kan indgå i vurderingen af spørgsmålet om klagers erhvervsevne, når han ikke har taget den anbefalede medicin, som netop skal medvirke til at fastholde den 'gode prognose', jf. statusattesten.

Der er løbende beskrevet fremgang af de nævnte lidelser, og dét, der i stedet synes at tynde klager mest, er de foretagne observationer og forsikrings sagen, hvilket – alt andet lige – ikke har været en belastning på tidspunktet for observationerne i oktober 2021, hvor psykiateren netop vurderede, at klager kunne genvinde sin fulde erhvervsevne (bilag 41).

Selskabet anerkender, at oplysningen om at være blevet observeret kan opleves indgribende, og bemærker – for god ordens skyld – at selskabet ikke i vurderingen af spørgsmålet om klagers erhvervsevne og/eller klagers oplysninger til selskabet lægger vægt på eller inddrager klagers evne, mulighed for eller ret til at gå ture, tilbringe tid med familien eller foretage helt almindelige dagdaglige gøremål.

I stedet har selskabet lagt vægt på klagers egne angivelser til selskabet, herunder at klager manglede koncentrationsevne, huskede dårligt, alene kunne gå, sidde og stå i 30 minutter af gangen, ikke kunne kravle på stiger og trapper på grund af smerter, ikke kunne bøje sig fremover, bagover, til siden eller ligge på knæ, krybe eller sidde på hug eller strække armene over skuldrene eller løfte noget over skulderhøjde bl.a. grundet smerter i armene.

Disse angivelser om betydelig reduceret fysiske funktionsevne af direkte betydning for klagers erhvervsevne, står i direkte misforhold til det observerede aktivitetsniveau mindre end én uge efter angivelsen heraf, herunder navnlig den 18. oktober 2021, hvor klager blev observeret kravlende på stilladset på [ejendom 3-5] i færd med at male et gavlparti, hvilket varede i flere timer, hvorefter han blev set kørende med en trillebør, hvor han samlede isolering op og kastede det i en container (bilag C-D).

Selskabet har ikke tilstrækkeligt grundlag for at kunne betvivle eller sætte spørgsmålstegn ved klagers egen oplevelse af at have smerter, men der synes ikke at være en objektiv forklaring herpå, jf. også neurologvurderingen af 9. september 2022 (bilag 42), hvor der fandtes: *'Normal egal kraft over skulder, albue, håndled, fingre samt hofte, knæ og fodled. Normal tonus sv.t. OE og UE, ingen catch. Normal trofik sv.t. OE og UE. Normale egale dybe senereflexer sv.t. OE og UE. Naturligt plantar respons bilateralt. Nedsat temperatur sans svt. handske og sok om rådet. Bevaret stik og berøring og normal vibrationssans'*

Hertil kommer, at klager er set udføre de observerede aktiviteter med de angivne smerteklager, hvorfor det – efter selskabets opfattelse – må lægges til grund, at klagers erhvervsevne ikke er nedsat med halvdelen.

For så vidt angår klagers Covid-senfølger bemærkes, at symptomerne forventes at aftage igen (bilag 45), og det gentages, at det af klager angivne følger/symptomer ikke stemmer overens med det aktivitetsniveau, som er blevet konstateret under selskabets observationer."

Til dette har klagerens advokat den 15/11 2022 bl.a. anført:

"1.

Det er ikke korrekt, når selskabet anfører i sit indlæg, at det der synes at tynde klageren mest rent helbredsmæssigt er de foretagne observationer og forsikringssagen. Det der tynger klageren mest, er derimod klagerens Corona senfølger, der nu også er blevet anerkendt som en arbejds-skade. Den voldsomme psykiske belastning af selskabets overvågning har blot forværret klagerens helbredstilstand. Men selv uden den psykiske belastning af overvågningen, er sagsøgerens erhvervsevne nedsat i dækningsberettigende grad.

Til støtte herfor henviser klageren til den som bilag 42 fremlagte journal fra Corona senfølgeklinikken, hvor følgende er anført:

'Aktuelle

Covid infektion i dec. 20, var syg i ca 3 uger med feber. I forbindelse med covid infektion debut af stærke smerter i hele kroppen. Er nu kontant smerete forpint svt. armene. Beskriver udstrålende smerter fra skuldrene og ud. Særligt håndfaldet opleves som brændende/kogende, stikkende smerter. Tilstede konstant NRS 7, med minutters varende forværring til 10. opleves så slemt at han må holde ind til siden hvis han kører bil. Har ofte mange smerter om natten og må op og gå rundt. Smerter forværres efter fysisk aktivitet, som f.eks at bære indkøbsposer. ...'

I forlængelse af den som bilag 42 fremlagte journal fremlægges hermed journalnotater fra neurologisk afdeling fra den 9. september til den 18. oktober 2022, jf. bilag 48. Som det fremgår heraf, har klageren den 12. oktober 2022 fået foretaget en ENG og en stansebiopsi på indikation for smallfiber neuropati. Biopsien er sendt til patologisk vurdering af Intraepidermal Nerve Fiber Density, og svaret forventes om 2-3 måneder.

Endvidere fremgår det af journalen, at klageren den 13. oktober 2022 oplevede en forværring af sine kendte smerter i begge arme og i hele kroppen, efter at han dagen forinden havde fået foretaget de beskrevne undersøgelser.

Når klageren har fået svar på undersøgelsen for smallfiber neuropati, vil dette blive fremlagt til ankenævns sagen.

2.

I forhold til selskabets beskrivelse af episoden, hvor klageren malede et mindre gavlparti, henviser klageren til beskrivelsen i klageskriftets afsnit 6.17 og til det som bilag 28 fremlagte foto af gavlpartiet. Som det fremgår af beskrivelsen der, er der efter klagerens opfattelse ingen diskrepans imellem hans oplysninger til selskabet om sin erhvervs- og funktionsevne og selskabets observation af klageren under hans udførelse af den enkeltstående meget lille maleropgave, som han anså for nødvendig, og som han i situation ikke kunne få andre til at udføre.

Hvad endelig angår spørgsmålet om klagerens aktiviteter som bestyrelsesnæstformand i ejerforeningen på [ejendom2], er det allerede beskrevet i klageskriftets afsnit 6.22, at klageren på grund af sin sygdom ikke har deltaget i nogen bestyrelsesmøder. I tilslutning hertil fremlægges som bilag 49, oversigt over bemanningen af den nye bestyrelse, som blev valgt i foråret 2022. Som det fremgår, er klageren udtrådt af bestyrelsen.'

Hertil har selskabet den 9/1 2023 bl.a. anført:

'Med henvisning til klagers indlæg af 15. november 2022 skal jeg indledningsvis på vegne selskabet beklage den forsinkede svartid, hvilket imidlertid skyldes, at PFA har ønsket at få foretaget en grundig gennemgang af samtlige sagens nyeste akter fremlagt af klager efter sagens indbringelse for ankenævnet af en anden lægekonsulent (speciallæge i arbejdsmedicin) end den lægekonsulent, der oprindeligt har medvirket til vurdering af sagen.

Dette gælder særligt som følge af de nye oplysninger i form af opdateringerne fra behandling af klager på neurologisk afdeling (bilag 48) og behandlinger ved psykiater (bilag 41 og bilag 44), og med henblik på en vurdering af, om klagers tilstand i løbet af 2022 må anses for at have ændret sig på en måde, så klager nu (i 2022) måtte opfylde betingelserne for dækning under policen som følge af nedsættelse af erhvervsevnen.

Selskabets lægekonsulent har i den forbindelse udfærdiget to notater. Et notat af 9. december 2022 baseret på sagens lægelige akter før sagens indbringelse for ankenævnet og herunder inddragelse af selskabets undersøgelse og observationsmateriale. I tillæg hertil et supplerende notat af 3. januar 2023, med vurdering af de for ankenævnet fremlagte nye akter for 2022.

Som det fremgår af lægekonsulentens vurdering af 9. december 2022, så har lægekonsulenten foretaget en vurdering på grundlag af en gennemgang af de forud for indbringelsen for ankenævnet foreliggende sagsakter sammenholdt med selskabets undersøgelsesmateriale. Lægekonsulenten ender med at konkludere, at de af klager angivne funktionsbeskrivelser samt klagers nedsatte 'fysiske funktioner og psykiske/kognitive vanskeligheder/funktionsniveau kan hverken forklares eller genfindes i de af egen læge oplyste subjektive symptomer som primært var i arme og hænder november 2021, de beskrivelser egen læge i øvrigt har givet, de undersøgelser der er foretaget ved psykiater eller i de observerede funktioner og aktiviteter i videoklipet'.

Det anføres herefter, at der ikke er overensstemmelse mellem de fysiske koncentrations- og udholdenhedskrævende aktiviteter, som klager over en periode på næsten to uger er set udføre og de funktionsbeskrivelser, der foreligger, og dette slet ikke med de af klager i lægeakterne oplyste subjektive symptomer. Som følge heraf vurderer lægekonsulenten, at 'det observerede funktions- og aktivitetsniveau vil kunne konverteres til erhvervsmæssige aktiviteter svarende til en erhvervsevne væsentligt over halv tid'.

Ved udtalelsen af 3. januar 2023 er lægekonsulenten anmodet om at tage stilling og vurdere de opdaterede lægeakter, der er fremlagt under ankenævnsagen.

Som det fremgår af notatet af 3. januar 2023, så angives det af lægekonsulenten (øverst side 2), at den foreliggende neurologiske undersøgelse må anses som normal, idet der ikke er påvist en objektiv forklaring på de subjektive gener/smerter, som klager oplever.

I den samlede vurdering fra lægekonsulenten (nederst side 3) så angives det, at der i forhold til det tidligere forelagte lægelige materiale ikke er væsentligt helbredsmæssigt nyt og ikke noget, som kan ændre vurderingen foretaget af lægekonsulenten i notatet af 12. december 2021.

Det påpeges således, at ved ingen af de foretagne undersøgelser gennem 2022 er der påvist eller dokumenteret mistanke om nye diagnoser eller en helbredsmæssig forværring 'udover en kortere periode i 2022, hvor FT oplever sig psykisk belastet af sit forløb og reagerer med belastning/depressive symptomer'.

Særligt i forhold til klagers psykiske symptomer, angives det, at det 'udover perioden efter observationen og hvor han skulle deltage i en længere række undersøgelser og samtaler og naturligt blev belastet heraf er der ikke væsentlig ændring i psykiaterens beskrivelse af tilstanden'. Det angives herefter sammenfattende, at klagers nedtrykthed og lettere depressive symptomer ikke vil kunne forventes at hindre deltagelse i forskellige funktioner på arbejdsmarkedet, eventuelt med ekstra hensyntagen i en periode.

Herefter angives det afslutningsvis, at det lægeligt set ikke vil kunne forventes, 'at en person med konstante smerter på 7-10, hvilket er sværest tænkelige smerter, vil være i stand til at bevæge sig/fremtræde helt normalt, herunder kravle på tage og foretage sig aktiviteter som set på observationsvideo'.

Som følge heraf så giver de under ankenævns sagen indhentede og fremlagte nye lægelige akter ikke anledning til en ændret vurdering i forhold til lægekonsulentens vurdering af 9. december 2022.

Sammenfatning

Sammenfattende understøtter de nye vurderinger fra selskabets anden lægekonsulent af henholdsvis 9. december 2022 og 3. januar 2023, at der ikke ses at være en dokumenterbar forværring af klagers (subjektivt betingede) angivne corona senfølger idet særligt bemærkes, at de neurologiske undersøgelser foretaget i 2022 fortsat fremtræder normale (idet der dog afventes prøvesvar).

I tillæg hertil, så understøtter lægekonsulentens vurdering og i øvrigt journalnotaterne fra den behandlende psykiater, bilag 41, at det i væsentligt omfang har været selskabets observationer og oplysningen herom, som har været psykisk belastende for klager.

I den forbindelse henledes opmærksomheden på klagers egen angivelse af et konstant smerteniveau angivet som NRS7 (ud af 10), og som med minutters varighed kan forværres til 10 på smerteskalaen. Dette skal igen sammenholdes med de af selskabet foretagne observationer af klagers aktivitetsniveau, som der tidligere er redegjort for jf. herved tillige lægekonsulentens konklusion som citeret ovenfor.

Det er herved bemærkelsesværdigt, at klager gentager, at den ifølge klager enkeltstående maleropgave, hvor klager er observeret kravlen på stilladset ved nybyggeriet på klagers matrikel, ikke skulle være uoverensstemmende med det af klager angivne stærkt reducerede funktionsniveau og herunder klagers egen angivelse af et smerteniveau på 7 på NRS (VAS) skalaen.

Hertil bemærkes blot, at selskabet fastholder det tidligere angivne herom, nemlig at det må anses for ganske udelukket, at klager skulle kunne udføre de funktioner (herunder maleropgaven), som klager er set udføre under de foretagne observationer, hvis klager skulle have fysiske og kognitive indskrænkninger som følge af et konstant (meget) højt smerteniveau som hævdet.

På dette grundlag fastholdes det, at klager ikke har sandsynliggjort, at hans erhvervsevne siden ophøret af udbetalinger og præmiefritagelse pr. 1. januar 2022 har været nedsat i dækningsberettigende grad.

Heroverfor har klagerens advokat den 13/2 2023 bl.a. anført:

'1.

Sagen har i nogen tid været udsat på resultatet af den standsebiopsi, som klageren fik foretaget den 12. oktober 2022 på indikation for småfiber neuropati. Svaret er nu fremkommet og fremlægges som bilag 50 og bilag 51.

Som det fremgår, er klageren nu blevet diagnosticeret med småfiber neuropati. Ifølge ... der er læge på neurologisk afdeling i ..., kan diagnosen forklare klagerens konstante smerter, som ifølge lægen er psykisk og fysisk funktionshæmmende og gør sygemelding nødvendig.

Lægen har beskrevet klagerens smerter som 'udstrålende fra skuldrene og ud, og særligt håndflader opleves smerten som brændende/kogende, stikkende smerter. Smerten er til stede konstant, men kan få både spontane og provokerende forværringer af minutters varighed til højt på smerteskalen - i en grad så han f.eks. må holde ind til siden, hvis han kører bil. Fysisk aktivitet er en af de provokerende faktorer. KE har ofte mange smerter om natten og må op og gå rundt.'

I tilslutning hertil fremlægger klageren artiklen 'Småfiber neuropati – en sygdom med en udfordrende diagnostisk procedure' fra The National Center for Biotechnology Information – Diagnosis and Treatment of Pain in Small Fiber Neuropath, jf. bilag 52.

Artiklen indeholder følgende medicinske beskrivelse af 'Småfiber Neuropati'

...

Eftersom klageren nu er blevet diagnosticeret med Småfiber Neuropati, og eftersom denne diagnose forklarer klageren helbredsproblemer, er det forkert, når selskabet konkluderer, at klagerens nedsatte fysiske funktioner og psykiske/kognitive vanskeligheder og funktionsniveau ikke kan forklares, og at der ikke er påvist en objektiv forklaring på de subjektive gener/smerter, som klageren oplever. Tværtimod kan det nu bevismæssigt lægges til grund, at de af klageren oplevede subjektive gener/smerter er medicinsk veldokumenterede.

2.

Til brug for udarbejdelsen af nærværende indlæg bad undertegnede advokat klageren om at fremkomme med sine bemærkninger til selskabets seneste indlæg. Som svar herpå fremkom klageren med følgende (ganske let redigerede) bemærkninger, som bedst taler for sig selv:

Der er lige en ting jeg har tænkt på i nat, og drøftet med [ægtefælle] her til morgen. PFAs spørgeskemaer er udformet sådan, så hvis du udfylder det hele, hvad man nok ikke kan, så har de helt sikkert en klemme på dig, og jeg har konfronteret ... (min sagsbehandler i PFA) omkring dette, og svaret var, udfyld det så godt du kan.

Det er helt sikkert de vildledende skemaer samt eklatant dårligt sagsbehandlingsarbejde der er grundlag for igangsætning af min overvågning. Hvad skulle det ellers være?

- 1. De troede lejligheden i [ejendom2] var købt af [virksomhed2]. Det er den ikke, den er købt privat.*
- 2. De troede lejligheden i [ejendom2] var købt som et renoveringsprojekt. Den var helt nyrenoveret ved køb.*
- 3. De troede lejligheden i [adresse1] var købt af [virksomhed2]. Det er den ikke, den er købt privat.*
- 4. De troede jeg havde købt 3 lejligheder i [adresse1], det er 1 lejlighed med 3 matrikelnummer.*
- 5. De troede lejlighederne i [adresse1] var købt som et renoveringsprojekt. Den ene som det er, var helt nyrenoveret ved køb.*
- 6. De tror jeg selv har bygget de 3 rækkehuse i [by], eller i hvert i fald har lavet el-installationerne, det har jeg heller ikke. [Virksomhed3] har lave de 3 rækkehuse som nøglefærdige projekter og alt el-arbejde er lavet af [elektriker] herunder også ekstraarbejde i alle 3 rækkehuse som underentreprenør til [virksomhed3].*
- 7. Vores byggegrund på [adresse2] som igen er købt privat, der påstår PFA at vi har bygget et sommerhus. Det har vi ikke.*

Hvorfor skulle de sætte en spion på mig som i værste fald vil være påvirket af overvågningen resten af mit liv. SKAM JER PFA! Deres taktik er nok, at de sender de vildledende skemaer ud til deres kunder, når kunderne så ringer ind, fordi de er helt forvirret, siger de veltrænede sagsbehandlere, 'udfyld dem så godt du kan'. Hvis der er noget sagsbehandleren ikke forstår eller synes ser lidt mystisk ud, undgår de at spørge kunden uddybende ind til sagen.

Nu kommer deres nederdrægtige spion på, som straks konkluderer på grundlag af kundens gode dage. Han kan tage sin jakke på, uden smerter - han kan cykle, uden smerter - han kan gå tur med hunden, uden smerter - han kan købe ind, uden smerter - han kan lægge sække i en trailer, uden smerter - han kan lægge indkøbsvarer ind i bagagerummet på bilen, uden smerter - han kan gå hen til sin bil og lukke bagklappen ved at trykke på en knap, selvfølgelig uden smerter. Spionen må jo også være læge, når han nu udtaler sig lægefagligt? Den dag i dag og når jeg sidder her og skriver, brænder det i mine skuldre og overarme og det snurrer ud i min venstre ringfinger, men jeg skal jo besvare deres brev og ja, jeg har desværre muskelsmerter, øget træthed og tiltagende/konstant dårlig søvn, og alt dette er kommet under mit Corona smitteforløb.

Om jeg føler mig uretfærdigt behandlet, JA! Prøv lige at sætte dig i mit sted. Jeg har knoklet i mange måneder på arbejdet for at få håndværkere til at indordne sig under statens krav om afspritning af hænder, overholde afstandskrav og som de eneste af alle grossister skulle kunder ikke bære mundbind i ... butikker før virksomheden blev politianmeldt i en anden afdeling. Vi ansatte har været under et enormt pres og når man så selv bliver smittet og herefter bliver man opsagt. Det har bare intet at gøre med min sygdom, som formentlig er udløst af Corona.

Jeg blev godt nok rasende da jeg læste [selskabets] indlæg, som vi skal bruge kræfter og ikke mindst økonomi på, da det indeholder en direkte fordrejning, omskrivning og i værste fald usande påstande i min sag. Ifølge psykiater ... er det en fuldstændig fordrejning af sagen. Min hoveddiagnose er covid 19 senfølger med voldsomme smerter i begge arme og hænder, som jeg blev sygemeldt af i december 2020, som bl.a. undersøges på Senfølgeklivnikken på [hospital], og hvor jeg er blevet viderehenvist til [hospital] for yderligere udredning og ikke ADHD. Yderligere har AES også godkendt senfølgerne som en arbejdsskade.

Psykiater ... udtaler sig kun om det psykiatriske og har ikke på noget tidspunkt udtalt at jeg ikke har taget anbefalet medicin mod ADHD som [selskabet] påstår. [Selskabet] angiver/henviser til at navnlig d. 18. oktober 2021 hvor jeg blev observeret på et stillads på [ejendom3-5] i færd med at male et gavlparti står i direkte misforhold til det angivne aktivitetsniveau.

Dertil skal tilføjes, at det var en meget lille trekant af gavlen, og at det tog så lang tid, fordi jeg skulle holde mange pauser pga. smerter. [Selskabet] angiver at der ikke synes at være en objektiv forklaring på mine smerter idet de henviser til neurologvurdering af 9 sep. 2022. Jeg har vedl. Journalnotatet som også angiver at jeg henvises til yderligere udredning på [hospital] på mistanke om nervebetændelse (neuropati) hvorfor [selskabet] ikke kan påstå at der ikke foreligger en objektiv forklaring på mine smerter, da jeg overhovedet endnu ikke er færdig udredt. Jeg var på [hospital] d. 12.10.22 hvor jeg fik foretaget ENG og Smallfiber undersøgelse. Forventet svar ca. 2-2,5 mdr. efter undersøgelse.

Til slut undrer det mig, at når PFA anerkender, at det kan opleves indgribende at blive overvåget, og at PFA siger, at de ikke inddrager min evne, mulighed for eller ret til at gå ture, tilbringe tid med familie eller fortage helt almindelige dagligdags gøremål – HVORFOR bliver der så i spionrapporten

lagt vægt på at jeg går tur med mine hunde, handler ind i [supermarked], tager jakke på, osv?

Jeg er helt chokeret over deres konklusion. Jeg har stærke smerter dagligt 24-7 også d. 18-10-2021. Det eneste man ønsker som syg er at komme tilbage på arbejdsmarkedet og ligne alle andre i samfundet, og når man er ude for sit private hjem bruger man så mange kræfter på at udstråle, at alt er fint eller så godt man kan denne dag. Det er derhjemme korthuset vælter og man falder helt sammen med voldsomme smerter til følge. Det burde de vide som professionelle aktører. Det virker mere som om de vil køre deres kunder helt ned under gulvbrædderne nu de ligger ned med deres påstande, uduelige undersøgelser samt trusselsbreve. Tror de virkelig, at en mand som mig, der aldrig har belastet systemet, har haft minimalt med sygedage i mit arbejdsliv. Da jeg som ung, fik konstateret rygsøjlegigt insisterede jeg på at arbejde og har gjort det med mange timers arbejdsuge lige siden, ønsker mig i denne situation? NEJ - Jeg har gjort hvad alle har bedt mig om, herunder kørt til diverse lægebesøg, og nu anklager de mig for, at jeg har et stort kørselsmønster.

Jeg har siddet og grædt over for min læge, familie, vores gode venner hvor jeg har forklaret hvor svært det er når ens identitet bliver taget fra en, og så af en sygdom som ingen har styr på nemlig Corona.

Hvis jeg kunne, ville jeg starte i morgen på fuldtidsarbejde, som for mig aldrig har været 37 timer men derimod 60-80 timer.'

Endelig bemærker klageren, at det er misvisende, når selskabet i aktivitetsskemaet lægger vægt på klagerens aktiviteter over en 7 dages periode og ikke kun i en 5 dages periode svarende til en arbejdsuge.

4.

Klageren har ikke flere bemærkninger til sagen og skal anmode nævnet om at optage sagen til afgørelse."

Selskabet har herefter den 2/3 2023 bl.a. anført:

"Med henvisning til klagers indlæg af 13. februar 2023 har PFA på ny forelagt sagen for selskabets lægekonsulent med speciale i arbejdsmedicin.

Forelæggelsen er sket på grundlag af de af klager fremlagte nye oplysninger, hvoraf fremgår, at klager har fået stillet diagnosen småfiber neuropati (bilag 50-51), idet lægekonsulenten er anmodet om at vurdere, om klagers tilstand på nuværende tidspunkt må anses for at have ændret sig på en måde, så klager nu må antages at opfylde betingelserne for dækning under policen som følge af nedsættelse af erhvervsevnen.

Lægekonsulenten har i den forbindelse navnlig noteret sig, at klager ikke endeligt er diagnosticeret med småfiber neuropati, idet det af statusattesten (LÆ125) fra neurologisk ambulatorium på [ospital] fremgår, at de ved undersøgelsen gjorde fund i form af abnorm hudbiopsi, svedtest og temperaturtest støtter den kliniske mistanke om småfiber neuropati, men at klager afventer en supplerende rygmarvsundersøgelse og opfølgning på [hospita].

Det fremgår videre af statusattesten, at årsagen til den pågældende neuropati ikke altid kan forklares, men at neuropatien kan give klager konstante smerter, hvilket kan være psykisk og fysisk funktionshæmmende, men statusattesten konkluderede ikke, at netop diagnosen var årsag til af de af klager oplyste gener.

I stedet fremgår det, at klager ved den objektive undersøgelse blev set med normal følesans i hænderne uden sikker allodyn (nervesmerter ved berøring), da klager ikke var generet af let berøring. Der var heller ingen tab af muskelstyrke, ingen ortostatisme (faldende blodtryk, men stigende puls), ingen øget eller mindsket svedtendens samt ingen påvirkning af tarme eller vandladning.

I forhold til en eventuel bedring anførtes det, at tilstanden kunne bedres spontant over tid, mens kroniske tilfælde kunne lindres medicinsk.

Det er lægekonsulentens vurdering, at småfiber neuropati kan give et symptom billede af meget varierende sværhedsgrad, men at undersøgelsen fra neurologisk ambulatorium støtter, at klager – såfremt diagnosen stilles – alene har symptomer i lettere grad, idet lægekonsulenten konkret har anført: *'Bemærker at lægen fra neurologisk i status jan. 23 ved den seneste objektive undersøgelse beskriver FT med en normal følesans i hænderne uden sikker smertefuld berøring/allodyn, da FT ikke er generet af let berøring, hvilket skønnes at give FT mulighed for fortsat at anvende hænder til en række funktioner.'*

Lægen finder ingen tab af muskelstyrke, hvilket er et klart tegn på at FT anvender sine arme i rimeligt almindeligt omfang, da man ellers ville forvente svind af muskulatur/muskelstyrke i løbet af kort tid.

Ingen ortostatisme, som evt. tegn på svimmelhed og ingen øget eller mindsket svedtendens, hvilket ellers er hyppige fund ved diagnosen.

Ingen påvirkning af tarme eller vandladning, dvs. ingen inkontinens eller obstipation, hvilket ellers også er ret normale fund ved diagnosen.

Dersom FT havde haft disse symptomer havde dette – ligesom øvrige nævnte her - været tegn på moderate til sværere følger af diagnosen.'

Lægekonsulenten konkluderede sammenfattende, at diagnosen småfiber neuropati ikke ændrer på, at det tidligere sete funktionsniveau i observationsmaterialet vil forventes at kunne udnyttes i erhvervsmæssig sammenhæng, ligesom der ikke er grundlag for at konkludere, at klagers helbredstilstand skulle være blevet forværret siden selskabets observationer.

Lægekonsulenten vurderede således fortsat, at der ikke var dokumentation for, at klagers erhvervsevne er nedsat med minimum halvdelen på nuværende tidspunkt eller i en periode efter observationerne.

Det er dermed fortsat selskabets opfattelse, at klagers helbredstilstand og navnlig det af klager beskrevne nedsatte funktionsniveau ikke objektivt kan forklares, dels da klager ikke er endeligt diagnosticeret, dels – og uanset, om den pågældende diagnose stilles eller ej – ikke frembyder symptomer i et omfang, der bør nedsætte funktions- og erhvervsevnen i et omfang, som berettiger til forsikringsdækning.

Klagers afslutningsvise bemærkninger i indlægget af 13. februar 2023 kan ikke føre til et andet resultat, da klager slet ikke forholder sig til de afgivne oplysninger og foretagne observationer. I stedet påpeger klager, at PFA har 'fejlfortolket' flere af de i OSINT-materialet indeholdte oplysninger, og at klager er observeret på 'gode' dage.

Faktum er imidlertid, at klager er observeret over en længere periode på ca. 2 uger, hvilket taler imod, at der skulle være tale om gode dage, ligesom klager – efter selskabets opfattelse – er set under aktiviteter, der er uoverensstemmende med de af klager afgivne oplysninger til selskabet.

På dette grundlag fastholdes det, at klager ikke har sandsynliggjort, at hans erhvervsevne siden ophøret af udbetalinger og præmiefritagelse pr. 1. januar 2022 har været nedsat i dækningsberettigende grad."

Klagerens advokat har hertil den 20/3 2023 bl.a. anført:

"Efter selskabets seneste indlæg, hvori selskabet gør gældende, at klageren endnu ikke er blevet diagnosticeret med småfiberneuropati, har klageren været i kontakt med ledende overlæge Ph.D. ... på neurologisk afdeling, [hospital].

Som det fremgår af vedhæftede e-mail af 17. marts 2023 fra klageren til undertegnede advokat, har overlægen nu anført i klagerens journal, at rygmarsundersøgelse ikke er nødvendig, at klageren er færdigudredt, og at klageren har fået stillet diagnosen Small Fiber Neuropati."

Selskabet har den 21/3 2023 bl.a. anført:

'PFA's lægekonsulent med speciale i arbejdsmedicin har forholdt sig til klagers symptombillede og på den baggrund vurderet, at klager – uanset om den pågældende diagnose i form af småfiber neuropati stilles eller ej – ikke frembyder symptomer i et omfang, der bør nedsætte funktions- og erhvervsevnen i et omfang, som berettiger til forsikringsdækning.

Diagnosen småfiber neuropati ændrer således heller ikke på, at det tidligere sete funktionsniveau i observationsmaterialet vil forventes at kunne udnyttes i erhvervsmæssig sammenhæng, ligesom der ikke er grundlag for at konkludere, at klagers helbredstilstand skulle være blevet forværret siden selskabets observationer.

Det fastholdes dermed fortsat, at klager ikke har sandsynliggjort, at hans erhvervsevne siden ophøret af udbetalinger og præmiefritagelse pr. 1. januar 2022 har været nedsat i dækningsberettigende grad."

Af klagerens lægejournal fremgår bl.a.:

"07.01.21

Har været sygemeldt fra job siden 09.12.20. Dette grundet korona. Føler stadigvæk muskelsmerter, øget træthed, dårlig søvn. Har desuden haft udfordringer med en ubehagelig episode i sommers; hvor han blev truet af nogle kunder på jobbet.

...

09.02.21

Smerter i specielt armene efter COVID-inf. den 9.12. Mulig eftervirkning af covid-inf. og forlængede sympt. fra bevægeapp. grundet rygsøjlegigt. Psykisk destabiliseret. Frustreret og irritabelt. Øget træthedsbarhed. Psykisk destabilisering forud for coronainf."

Af journal fra psykiater fremgår bl.a.:

"21-06-2021

Aktuelt:

Stadig generet af smerter i armene, så snart han har brugt dem lidt, hvilket har været siden Covid infektionen i december 2020. Stadig søvnbesværet, hvilket ikke er habituel, mens vanligt koncentrationsbesvær er blevet forværret. Synes også hukommelsen svigter, kan gå i stå midt i en sætning, kan ikke finde det rette ord og har så glemt, hvad han var ved at sige. Plejer ikke at have svært ved at huske.

...

05-07-2021

Får angst og føler sig presset ved tanken om at skulle i gang med at arbejde 37 timer om ugen, da pt er bange for at komme til at overbelaste sig selv igen som tidligere, da pt er bange for at komme til igen at arbejde for meget.

Medbringer ASRS, der peger på betydelige vanskeligheder med koncentration, glemsomhed, planlægning, udsætter opgaver, distraherbarhed, utålmodighed, motorisk uro, rastløshed, impulsivitet.

...

Arbejdsdiagnose i henhold til ICD-10:

DF43.2 Tilpasningsreaktion

DF90.0 ADHD

...

07-09-2021

Synes det går ned af bakke pga tiltagende smerter i armene. Har talt med egen læge om evt at blive henvist til smerteklinik, men hun synes pt bør afvente en måneds tid.

...

03-11-2021

Har svært ved at sove nok, hvis pt vågner for at gå på toilettet, og har fået 4-5 timers søvn, er det svært at falde i søvn igen, fordi tankerne kører rundt og forhindrer indsovnning. Det er både bekymrings-spekulationer og neutrale tanker om stort og småt. Mener ikke at det er anderledes end det plejer at være. Har mere ondt i armene end vanligtvis og er nu henvist til scanning på mistanke om diskusprolaps."

Af funktionsskema II af 14/4 2021 fremgår bl.a.:

"A. Daglige aktiviteter

Gå: Til dels, 30 min.

Sidde: Til dels, 30 min.

Stå: Til dels, 30 min.

...

Køre bil: Til dels.

B. Daglig bevægelighed

Klatre på stiger, gå på trapper etc.: Nej, smerter

Bøje dig fremover: Nej, smerter

Bøje dig bagover: Nej, smerter

Bøje dig til siden: Nej, smerter

Ligge på knæ: Nej, smerter

Sidde på hug: Nej, smerter

Krybe: Nej, smerter

Strække armene over skuldrene: Nej, smerter

Løfte noget over skuldrene: Nej, smerter

Gå på ujævnt underlag/terræn: Nej, smerter

C. Daglige løft

Hvor meget kan du løfte/bære? ?kg

D. Daglige aktiviteter

Beskriv eventuelle problemer med huslige gøremål, som er opstået som følge af skaden: Har generelt mange smerter.

...

E. Øvrige forhold

Er dine gener konstante? Ja, har mange smerter.

Er smerterne værre på visse tider af døgnet? Nej, konstante smerter."

Af henvisning af 10/5 2022 til Corona senfølgeklinik fremgår bl.a.:

"Smittet på arbejde med Covid19 den 9.12.20.

Herefter været syg med brændende smerter i huden og armene fra skuldre til fingerspidser. Turevis jag og ledsagende kvalme. Smerterne er konstante og nogle dage er bedre end andre. Nætterne er forfærdelige og må stå op. Smerterne forværres hvis han forsøger at være aktiv med løft/skub. Der er ikke rigtig noget, der hjælper på smerterne. Smertestillende medicin hjælper ikke. Symptomerne er anderledes end velkendte symptomerne fra Mb, Becterew. MR- columna cervikalis uden akutte forandringer, uændrede billeddiagnostik sammenlignet med tidligere MR i 2012."

Af kommunalt journalnotat af 2/8 2021 fremgår bl.a.:

"Symptomer:

Følger efter covidinfektion med protraherede symptomer fra bevægeapparatet. Prognosen vurderes af praktiserende læge god. Desuden psykisk destabilisering jf. statusbesvarelse i sagen. Der er efter attestbesvarelsen blevet stillet diagnosen ADHD. Du oplyser d. 2. august 2021, at din smertetærskel opleves nedsat, idet der tilstøder smerter selv ved mindre aktivitet.

Du oplyser, at symptombilledet er uændret, om end de fysiske symptomer ikke er lige så kraftige som da du var smittet med Covid. Du er således fortsat er præget af træthed, koncentrationsbesvær og hovedpine, sidstnævnte ca. 3 x ugentligt som du beskriver kommer i bølger (på skala 6-7) samt smerter i hele kroppen. Du oplyser, at smerterne er blevet forværret, efter du har været smittet med COVID og at du endvidere oplever at have udstråling ned i dit ben, hvilket du ikke havde inden du fik COVID.

Vurdering af uarbejdsdygtighed i medfør af SDP § 7:

Det er jobcentrets vurdering, at du fortsat opfylder betingelserne for fuld uarbejdsdygtighed. Vi har i vurderingen lagt vægt på seneste status i sagen, hvoraf det fremgår, at du har smerter i bevægeapparatet samt psykisk destabiliseret og derfor blevet henvist til psykiater. Det er hertil vores vurdering, at der er behov for yderligere indsats, før du kan stille dig til rådighed for arbejdsmarkedet."

Af journalnotat af 9/9 2022 fra neurologisk afdeling fremgår bl.a.:

"Covid infektion i dec. 20, var syg i ca. 3 uger med feber. I forbindelse med covid infektion debut af stærke smerter i hele kroppen. Er nu kontant smerte forpint svt. armene.

Beskriver udstrålende smerter fra skuldrene og ud. Særligt håndflader opleves som brændende/kogende, stikkende smerter. Tilstede konstant NRS 7, med minutters varende forværring til 10. opleves så slemt at han må holde ind til siden hvis han kører bil. Har ofte mange smerter om natten og må op og gå rundt. Smerter forværres efter fysisk aktivitet, som f.eks. at bære indkøbs-

poser. Har normal følesans i hænderne. Ingen sikker alodyn, ikke generet af let berøring. Oplever selv gravis aftagende kræfter i hænder og arme, men er også mere inaktiv."

Af funktionsskema I af 7/10 2021 fremgår bl.a.:

"1 Funktioner og symptomer

Er din daglige funktionsevne påvirket af din sygdom? Ja, manglende koncentration, husker dårligt, let irritabel og manglende overskud.

Er der bestemte situationer, der forværrer dine symptomer? Ved et hver prs bliver symptomerne værre.

...

Er din søvn påvirket? Meget, er svært påvirket af manglende søvn.

Har du koncentrationsbesvær? Meget

Har du hukommelsesbesvær? Moderat

Er du støj- eller lysfølsom? Nej

Lider du af svimmelhed? Moderat

Er dine symptomer konstante? Ja"

Af funktionsskema II af 7/10 2021 fremgår bl.a.:

"A. Daglige aktiviteter

Gå: Til dels, 30-45 min.

Sidde: Til dels, 30-45 min.

Stå: Til dels, 30-45 min.

...

Køre bil:

B. Daglig bevægelighed

Klatre på stiger, gå på trapper etc.: Nej, smerter

Bøje dig fremover: Store smerter især pga Covid 19 følgevirkninger.

Bøje dig bagover: Store smerter især pga Covid 19 følgevirkninger.

Bøje dig til siden: Store smerter især pga Covid 19 følgevirkninger.

Ligge på knæ: Store smerter især pga Covid 19 følgevirkninger.

Sidde på hug: Store smerter især pga Covid 19 følgevirkninger.

Krybe: Store smerter især pga Covid 19 følgevirkninger.

Strække armene over skuldrene: Store smerter især pga Covid 19 følgevirkninger.

Løfte noget over skuldrene: Store smerter især pga Covid 19 følgevirkninger.

Gå på ujævnt underlag/terræn: Store smerter især pga Covid 19 følgevirkninger.

C. Daglige løft

Hvor meget kan du løfte/bære? - kg

D. Daglige aktiviteter

Beskriv eventuelle problemer med huslige gøremål, som er opstået som følge af skaden: Har generelt mange smerter.

...

Ankenævnet for Forsikring

40.

98330

E. Øvrige forhold

Er dine gener konstante? Ja, har mange smerter.

Er smerterne værre på visse tider af døgnet? Nej, konstante smerter."

Af svar af 23/1 2023 fra neurologisk ambulatorium fremgår bl.a.:

"I vort regi er [klageren] ud redt i oktober med en nerveledningsundersøgelse, der tester de store fibre i nerverne, samt er udført flere undersøgelser, der tester de små fibre af nerverne.

Testene viser en abnorm hud biopsi, svedtest og temperaturtest, hvilket konkluderer, at undersøgelserne støtter den kliniske mistanke om småfiber-påvirkning (kaldet small fiber neuropati).

Det er ikke altid, at der findes en forklaring på sådan en påvirkning, men [klageren] afventer aktuelt en supplerende rygmarvsvæskeundersøgelse og en opfølgning på neurologisk afd. På [hospital].

B: Vurdering af helbredsforholdenes betydning for sagen (der angives ikke en vurdering af en evt. social ydelses art og omfang)

Den pågældende neuropati kan forventeligt give [klageren] konstante smerter, hvilket kan være psykisk og fysisk funktionshæmmende og deraf gør en sygemelding nødvendig. Nogle oplever spontan bedring over tid, mens andre må lære at leve med denne nye kroniske smerteproblematik ifa. medicinsk lindring."

Nævnets sekretariat har set de i sagen refererede videooptagelser af klageren. Observationsrapporter er forelagt nævnet, og nævnet har set uddrag af videooptagelserne.

Nævnet udtaler:

Klageren – som er født i 1960'erne og har en håndværksmæssig uddannelse og tidligere har drevet selvstændig håndværksmæssig virksomhed – blev sygemeldt med Corona-virus den 9/12 2020. Han fik senfølger i form af smerter i arme og skuldre, nedsat koncentration, hovedpine, træthed, tristhed, irritabilitet og søvnproblemer. Klageren havde lønophør den 31/3 2021.

Selskabet har ydet dækning fra 1/4 2021 til 31/12 2021, hvor selskabet har vurderet, at klageren ikke længere er berettiget til ydelser eller præmiefritagelse, idet han ikke længere har et erhvervsevnetab på mindst halvdelen. Selskabet udbetalte dog ydelsen for januar 2022 med forbehold for tilbagebetaling, idet selskabet afventede klagerens høringssvar. Selskabet har i

forbindelse med ankenævns sagen fremsat et tilbagebetalingskrav på 8.457,08 kr. svarende til udbetalingen i januar 2022.

Selskabet har anført, at klageren har afgivet urigtige oplysninger om sin erhvervsevne. Selskabet har foretaget observationer af klageren i 12 dage fra 11/10 2021 til 15/10 2021 og fra 18/10 2021 til 24/10 2021. Selskabet har anført, at der ikke er dokumentation for at klagerens erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen. I observationsmaterialet ses klageren at have en dagligdag med mange gøremål særligt med meget kørsel. Klageren ses i flere butikker, heriblandt byggemarked, køkkenforhandler og hårde hvidevarer forhandler, hvilket selskabet formoder at relatere sig til klagerens opførsel af 3 rækkehuse. Klageren er observeret at opholde sig i længere periode på byggepladsen, hvor han ses at have værktøj og byggemateriale i bilens bagagerum, og hvor han i et enkelt tilfælde ses udføre håndværksmæssigt arbejde på byggeriets tag. Selskabet har anført, at klageren i fra 11/10 til 15/10 2021 havde arbejdsrelaterede aktiviteter inkl. kørsel i 16 timer og 56 minutter og anden aktivitet inkl. kørsel i 7 timer og 11 minutter. Fra den 18/10 til 24/10 2021 havde klageren ifølge selskabet arbejdsrelaterede aktiviteter inkl. kørsel i 26 timer og 6 minutter og anden aktivitet inkl. kørsel i 12 timer og 55 minutter.

Klageren har anført, at hans erhvervsevne fortsat er nedsat med mindst halvdelen, idet han lider af en række erhvervshindrende lidelser, herunder blandt andet rygsøjlegigt, belastningsreaktion, senfølger efter Corona-infektion og ADHD, og idet han har fået stillet diagnosen "small-fibre neuropati". Han har anført, at de observerede aktiviteter må betegnes som almindelige hverdagshandlinger, som ikke viser noget afgørende om hans erhvervsevne, og som ikke kan omsættes til erhvervsmæssige, indtjeningsgivende aktiviteter. Klageren har anført, at rækkehusene er opført i privat regi – ikke med investering for øje. Som bygherre har han en naturlig interesse i at følge udviklingen, hvorfor han kom på byggepladsen så ofte som muligt. Klageren har anført, at han ikke udførte håndværksmæssigt arbejde på byggeriet, bortset fra en mindre maleopgave, som han af tidsmæssig årsag var nødt til at selv at udføre. Klageren har anført, at han lider af ADHD med deraf følgende ufrivilligt højt aktivitetsniveau. I observationsperioden

boede han sammen med hustru og to hunde i en lejlighed på 44 kvm, hvorfor han havde "et ganske stort psykisk behov for at komme ud af lejligheden i løbet af dagen, men henset til arten af hans helbredsproblemer, er dette ikke ensbetydende med, at han vil være i stand til at arbejde mindst halvdelen".

Af klagerens lægejournal fremgår det, at klageren "Føler stadigvæk muskelsmerter, øget træthed, dårlig søvn. Har desuden haft udfordringer med en ubehagelig episode i sommers; hvor han blev truet af nogle kunder på jobbet. ... 09.02.21: Smerter i specielt armene efter COVID-inf. den 9.12. Mulig eftervirkning af covid-inf. og forlængede sympt. fra bevægeapp. grundet rygsøjlegigt. Psykisk destabiliseret. Frustreret og irritabelt. Øget træthedsbarhed. Psykisk destabilisering forud for coronainf".

Af henvisning af 10/5 2022 til Corona senfølgeklinik fremgår det, at klageren har "været syg med brændende smerter i huden og armene fra skuldre til fingerspidser. Turevis jag og ledsagende kvalme. Smerterne er konstante og nogle dage er bedre end andre. Nætterne er forfærdelige og må stå op. Smerterne forværres hvis han forsøger at være aktiv med løft/skub. Der er ikke rigtig noget, der hjælper på smerterne. Smertestillende medicin hjælper ikke. Symptomerne er anderledes end velkendte symptomerne fra Mb, Becterew. MR-columna cervikalis uden akutte forandringer, uændrede billeddiagnostik sammenlignet med tidligere MR i 2012".

Af journal fra psykiater fremgår det, at: "21-06-2021: Stadig generet af smerter i armene, så snart han har brugt dem lidt, hvilket har varet siden Covid infektionen i december 2020. Stadig søvnbesværet, hvilket ikke er habituel, mens vanligt koncentrationsbesvær er blevet forværret. Synes også hukommelsen svigter, kan gå i stå midt i en sætning, kan ikke finde det rette ord og har så glemt, hvad han var ved at sige. Plejer ikke at have svært ved at huske. ... 05-07-2021: Får angst og føler sig presset ved tanken om at skulle i gang med at arbejde 37 timer om ugen, da pt er bange for at komme til at overbelaste sig selv igen som tidligere, da pt er bange for at komme til igen at arbejde for meget. Medbringer ASRS, der peger på betydelige vanskeligheder med koncentration, glemsomhed, planlægning, udsætter opgaver, distraherbarhed, utålmodig-

Ankenævnet for Forsikring

43.

98330

hed, motorisk uro, rastløshed, impulsivitet. ... Arbejdsdiagnose i henhold til ICD-10: DF43.2 Tilpasningsreaktion. DF90.0 ADHD ... 07-09-2021: Synes det går ned af bakke pga. tiltagende smerter i armene. Har talt med egen læge om evt. at blive henvist til smerteklinik, men hun synes pt bør afvente en måneds tid. ... 03-11-2021: Har svært ved at sove nok, hvis pt vågner for at gå på toilettet, og har fået 4-5 timers søvn, er det svært at falde i søvn igen, fordi tankerne kører rundt og forhindrer indsovning. Det er både bekymringsspekulationer og neutrale tanker om stort og småt. Mener ikke at det er anderledes end det plejer at være. Har mere ondt i armene end vanligtvis og er nu henvist til scanning på mistanke om diskusprolaps".

Af funktionsskema II af 14/4 2021 fremgår det, at klageren kan gå, sidde og stå i 30 minutter, at han til dels kan køre bil, at han på grund af smerter ikke kan klatre på stiger, gå på trapper, bøje sig fremover, bagover og til siden, ligge på knæ, sidde på hug, strække armene over skuldrene, løfte noget over skuldrene eller gå på ujævnt underlag. Klageren har konstante smerter.

Klageren har udfyldt samme funktionsskema den 7/10 2021, hvor han hovedsageligt har givet samme oplysninger, dog med den ændring at han har oplyst, at han kan gå, sidde og stå i 30-45 minutter, at han for så vidt angår spørgsmålet "bøje sig fremover, bagover og til siden, ligge på knæ, sidde på hug, strække armene over skuldrene, løfte noget over skuldrene og gå på ujævnt underlag" hverken har krydser "ja" eller "nej", men har anført "Store smerter især pga Covid 19 følger virkninger", og at han har angivet, at han kan løfte "- kg".

Af kommunalt journalnotat af 2/8 2021 fremgår det, at "din smertetærskel opleves nedsat, idet der tilstøder smerter selv ved mindre aktivitet. Du oplyser, at symptombilledet er uændret, om end de fysiske symptomer ikke er lige så kraftige som da du var smittet med Covid. Du er således fortsat er præget af træthed, koncentrationsbesvær og hovedpine, sidstnævnte ca. 3 x ugentligt som du beskriver kommer i bølger (på skala 6-7) samt smerter i hele kroppen. Du oplyser, at smerterne er blevet forværret, efter du har været smittet med COVID og at du endvidere oplever at have udstråling ned i dit ben, hvilket du ikke havde inden du fik COVID. ... Det er jobcentrets vurdering, at du fortsat opfylder betingelserne for fuld uarbejdsdygtighed. Vi har i

vurderingen lagt vægt på seneste status i sagen, hvoraf det fremgår, at du har smerter i bevægeapparatet samt psykisk destabiliseret og derfor blevet henvist til psykiater. Det er hertil vores vurdering, at der er behov for yderligere indsats, før du kan stille dig til rådighed for arbejdsmarkedet".

Af journalnotat af 9/9 2022 fra neurologisk afdeling fremgår det "I forbindelse med covid infektion debut af stærke smerter i hele kroppen. Er nu kontant smerte forpint svt. armene. Beskriver udstrålende smerter fra skuldrene og ud. Særligt håndflader opleves som brændende/kogende, stikkende smerter. Tilstede konstant NRS 7, med minutters varende forværring til 10. opleves så slemt at han må holde ind til siden hvis han kører bil. ... Smerter forværres efter fysisk aktivitet, som f.eks. at bære indkøbsposer."

Af svar af 23/1 2023 fra neurologisk ambulatorium fremgår det "I vort regi er [klageren] ud redt i oktober med en nerveledningsundersøgelse, der tester de store fibre i nerverne, samt er udført flere undersøgelser, der tester de små fibre af nerverne. Testene viser en abnorm hud biopsi, svedtest og temperaturtest, hvilket konkluderer, at undersøgelserne støtter den kliniske mistanke om småfiber-påvirkning (kaldet small fiber neuropati). ... Den pågældende neuropati kan forventeligt give [klageren] konstante smerter, hvilket kan være psykisk og fysisk funktionshæmmende og deraf gør en sygemelding nødvendig. Nogle oplever spontan bedring over tid, mens andre må lære at leve med denne nye kroniske smerteproblematik ifa. medicinsk lindring".

Ophør af ydelser og præmiefritagelse

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hans erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har standset udbetalingen af helbredsbedingede ydelser pr. 1/1 2022.

Ankenævnet for Forsikring

45.

98330

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der er betydelige uoverensstemmelse mellem det fremlagte observationsmateriale og klagerens egne oplysninger om gener og funktionsniveau over for selskabet og læger.

Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at klageren i observationsmaterialet ikke ses at være fysisk begrænset, idet klageren blandt andet er i stand til at gå i normalt tempo, stå, køre bil, bukke sig forover, løfte armene over hovedet, bære genstande, sidde på hug og ligge på knæ. Det fremgår af observationsrapporten, at klageren har en dagligdag med mange gøremål, hvor han er på farten i mange timer, og hvor han tilbringer meget tid på byggepladsen, hvor han er iført arbejdstøj og har værktøj og byggemateriale i bilen. En enkelt gang ses klageren male på tagkonstruktionen. Når klageren er i bygningerne er det ikke muligt at se, hvad klageren foretager sig. Nævnet bemærker, at observationsmaterialet står i væsentlig kontrast til klagerens oplysninger til selskabet, kommunen og læger. Klageren har herved bragt sig i en bevismæssig vanskelig position.

Nævnet har også lagt vægt på, at klageren ses at bevæge rundt på tagkonstruktionen, hvilket ikke synes foreneligt med, at klageren har oplyst, at han ikke kan gå på trapper, stiger eller ujævnt terræn, og at han har konstante smerter svarende til 7 ud af 10, og at smerterne forværres ved ethvert pres.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Tilbagebetalingskrav

Selskabet har fremsat et tilbagebetalingskrav på kr. 8.457,08 kr. svarende der til det beløb, selskabet har udbetalt i høringsperioden.

Det følger af almindelige forsikringsretlige principper, at et selskab, der har udbetalt erstatning, hvor selskabet ikke har været forpligtet til det, som hovedregel kan kræve den udbetalte erstatning tilbagebetalt. Dette udgangspunkt kan fraviges efter princippet om *condictio indebiti*,

Ankenævnet for Forsikring

46.

98330

hvis modtageren har været i god tro om sin berettigelse til beløbet, og det må antages, at det udbetalte er gået til underhold.

Nævnet finder, at der ikke grundlag for at kritisere, at selskabet kræver tilbagebetaling af den ydelse, som selskabet har udbetalt til klageren i januar 2022.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren, da han modtog ydelserne, efter nævnets opfattelse burde have indset, at han ikke var berettiget til disse, idet han var blevet gjort opmærksom på selskabets observationer. Nævnet bemærker, at det fremgår af selskabets brev af 20/12 2021, at ydelsen blev udbetalt i høringsperioden med forbehold for krav om tilbagebetaling.

Advokatomkostninger

Klageren ønsker, at selskabet skal dække advokatomkostninger. Efter sagens udfald og omstændighederne i øvrigt finder nævnet, at der ikke er grundlag for at pålægge selskabet at dække klagerens advokatomkostninger helt eller delvist.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen